

Helsingin kaupungin liikuntatoimen talousarvioehdotus vuodeksi 2013 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2013 - 2015

Liikuntalautakunta 5.6.2012

HELSINGIN KAUPUNGIN liikuntavirasto
HELSINGFORS STADS idrottsverk

5.6.2012

LIIKUNTATOIMEN VUODEN 2013 TALOUSARVIOEHDOTUS
JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS VUOSIKSI 2013 – 2015

Sisällys

1. STRATEGIAOSA

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksen ja keskeisten tehtävien kuvaus
Toimintaympäristön keskeiset muutokset taloussuunnitelmakaudella
Arvoperusta
Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset ja niiden vaikutukset
vuoden 2013 talousarvioon

Kaupungin strategiaohjelma liikuntaviraston toiminnassa

Strategiset painotukset
Strategisiin painotuksiin vaikuttavat toimialan erityispiirteet
Tuottavuutta edistävät toimenpiteet
Toiminnan tavoiteasettelu sanallisesti esitettynä
Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen tulevasta kehityksestä

Kilpailuttaminen

Hankintojen toteuttaminen

Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

Tietotekniikkastrategian toteuttaminen
Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Henkilöstö

Tasa-arvosuunnitelma
Kielisuunnitelma
Työhyvinvointia edistävät toimenpiteet

Talousarvion erillisvaikutusten arviointi

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta
Sukupuolivaikutusten arviointi
Terveysvaikutusten arviointi

5.6.2012

Tavoitteiden yhteenveto (talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet)

Sitovat toiminnalliset tavoitteet (tavoite, mittari, tavoitetaso)

Muut toiminnalliset tavoitteet

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

LIIKUNTATOIMEN TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS 2013 – 2015

TULOSYKSIKÖIDEN TALOUSARVIOPERUSTELUT

Liikuntalaitososasto
Ulkoliikuntaosasto
Merellinen osasto
Hallinto-osasto
Kehittämisyksikkö
Liikuntapalvelujen maksuperusteet

Avustukset

Järjestötoiminnan tukeminen
Laitos- ja säätiöavustukset
Henkilökuntakerhon avustaminen

3. INVESTOINTIOSA

Investointiehdotus vuodelle 2013
Investointiehdotus vuosille 2014 - 2017
Irtaimen omaisuuden perushankinta

LIITTEET

- 1 Vuoden 2013 talousarvioehdotus yksiköittäin
- 2 Investoinnit, irtaimen omaisuuden perushankinta vuosina 2011 – 2013
- 3 Irtaimen omaisuuden hankintaehdotus vuodeksi 2013
Yksittäiset hankinnat osastoittain
- 4 Liikuntaviraston irtaimen omaisuuden perushankinta 2013 – 2017
Liikuntaviraston merellisen osaston irtaimen omaisuuden perushankinta 2013 – 2017
- 5 Investoinnit, liikuntapaikkojen suunnittelu, rakentaminen ja perusparannukset vuosina 2011 – 2013
- 6 Liikuntatoimen investointien talousarvioehdotus vuodeksi 2013 ja taloussuunnitelmaehdotus vuosiksi 2014 – 2017
Yksittäiset hankkeet
- 7 Järjestöjen ja laitosten avustukset vuosiksi 2012 – 2013
- 8 Liikuntaviraston suoritteet vuosina 2007 – 2015
- 9 Liikuntaviraston vuoden 2013 talousarvioehdotus. Kuviot.

5.6.2012

LIIKUNTATOIMEN VUODEN 2013 TALOUSARVIOEHDOTUS JA TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS VUOSIKSI 2013 – 2015

1. STRATEGIAOSA

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksen ja keskeisten tehtävien kuvaus

Liikuntaviraston toiminta-ajatuksena on helsinkiläisten elämän laadun ja toimintakykyisyyden parantaminen liikunnan keinoin.

Liikuntaviraston palveluja ovat:

- Ulkoliikuntapaikat
- Sisäliikuntapaikat
- Ulkoilualueet ja -reitit
- Venepaikat
- Kalastus
- Liikunnanohjaus
- Liikuntaseurojen ja liikuntalaitosten avustaminen
- Rastilan leirintäalue
- Liikuntapalvelujen markkinointi ja tiedottaminen

Toimintaympäristön keskeiset muutokset taloussuunnitelmakaudella

Helsingin kaupunki lisää tuottavuutta ja sopeuttaa toimintansa käytössä oleviin verotuloihin.

Helsingin väkiluku kasvaa, mutta uusien asuinalueiden liikuntapalveluiden toteutukseen ja ylläpitoon liikuntatoimen nykyiset resurssit eivät riitä.

Kunnalla ja sen liikuntatoimella on liikunnan edistämisessä keskeinen rooli. Kaikkeen ei voida kuitenkaan vaikuttaa, sillä osa arkiliikuntaa ohjaavista päätöksistä tehdään usein muualla kuin liikuntatoimessa, kuten kaavoitus- ja rakentamispäätökset sekä lasten ja nuorten kasvatus.

Liikunta on nuorten suosituin harrastus. Nuoret harrastavat liikuntaa aktiivisesti liikuntaseuroissa, mutta lasten ja nuorten kuten aikuistenkin arkiliikunta vähenee passiivisen elämäntyylin myötä. Sen vuoksi vapaa-ajan liikuntaharrastuksen ja muu fyysisen aktiivisuuden tarve korostuu. Liikunnan merkitys elämän sisällön antajana, perheen ja ystävien yhdessäolomuotona ja työn vastapainona kasvaa. Liikunta ja ravintotottumukset ovat kasvava erottava tekijä ihmisten terveydessä ja hyvinvoinnissa.

5.6.2012

Työikäisten vapaa-aika ei enää lisäännä. Arki on aikataulutettu. Työn, perheen, koulun ja päivähoidon sekä vapaa-ajan yhteensovittaminen edellyttää entistä enemmän joustavuutta ja yksilöllisiä ratkaisuja. Pysyvyyden sijaan elämää hallitsee aiempaa enemmän väliaikaisuus. Liikuntapaikat ja -lajit, jotka pystytään sovittamaan parhaiten kiireiseen elämänrytmiin korostuvat.

Yksilöllisyys korostuu suhteessa yhteisöllisyyteen. Pitkäjänteinen sitoutuminen vapaaehtoiseen kansalaistoimintaan vähenee, perinteisen yhdistyskulttuurien merkitys heikkenee ja toiminnan projektimaisuus lisääntyy. Kansalaistoiminnan muodot kirjavoituvat ja osin ammattimaisuutuvat. Liikunnan vapaaehtoistyön väliaikaistumista ja sitoutumattomuutta paikataan suurimmissa liikunta- ja urheiluseuroissa ammattihenkilöstöllä. Liikunnan järjestökenttä on muutoksessa.

Yksityiset liikuntapalveluiden tarjoajat ovat haastaneet julkisen tarjonnan ja ne reagoivat julkista sekä kolmatta sektoria herkemmin kansalaisten liikuntatoiveisiin ja muutoksiin sekä kasvattavat näin osuuttaan liikuntamarkkinoilla. Aikuisväestön liikunnan suosion kasvu on ohjautunut liikunta-alan yrityksille ja sellaisille lajeille, joiden organisoinnissa on sekä vapaaehtoistoimintaan perustuvaa seuratoimintaa että yrittäjyyttä. Yhä enemmän lapsia ja nuoria siirtyy liikuntayritysten palveluiden käyttäjiksi, ja toisaalta osa jää kokonaan organisoituneen liikuntaharrastuksen ulkopuolelle.

Väestön liikuntaan käyttämien varojen määrä on kasvanut ja se on luonut pohjaa entistä monipuolisempaan liikuntapalvelujen kaupalliseen tarjontaan. Liikuntapalvelut ovat osa hyvinvointi- ja elämystaloutta. Liikunnan, terveyden ja hyvinvoinnin rajat hämärtyvät, mikä edellyttää palveluiden tarjoajalta aiempaa laaja-alaisempaa osaamista.

Väestö ikääntyy nuorten ikäluokkien pienentyessä. Eläkeläisten toimintakyvyn ylläpitäminen korostuu, kun halutaan pidentää kansalaisten elinikää ja myöhentää ikääntyvien kansalaisten viime vaiheen raskaan sairaanhoidon käytön aloittamista. Liikunnan avulla on mahdollista lisätä ikääntyvien kansalaisten terveiden ja toimintakykyisten vuosien määrää sekä itsenäistä selviytymistä. Pääosaa ikääntyvistä kiinnostaa perusliikunta eli he haluavat harrastaa sellaisia liikuntamuotoja, jotka soveltuvat arkiympäristöön eivätkä vaadi kalliita välineitä tai erityisiä liikuntapaikkoja.

Työikäisten määrä vähenee ja nuorten osuus työvoimasta pienenee ikärakenteen muutoksen seurauksena. Työvoiman saatavuus vaikeutuu. Liikunta on osa työhyvinvoinnin laajaa kokonaisuutta ja keino työurien pidentämiseen. Kilpailu osaavasta ja jaksavasta työvoimasta lisää liikuntatarjonnan merkitystä työpaikan vetovoimatekijänä. Työvoiman pitäminen toimintakykyisenä edellyttää työpaikan liikuntamahdolli-

5.6.2012

suuksien ja –kannustuksen suuntaamista erityisesti myös riittämättömästi liikkuville.

Ympäristöön liittyvien asioiden huomioonottaminen lisääntyy liikuntakulttuurissa. Huomiota kiinnitetään liikuntaharrastuksiin liittyvien kuljetusmatkojen ja yksityisautoilun minimointiin, harrastuksen soveltamiseen erilaisissa olosuhteissa ja liikuntatilojen käytön tehostamiseen. Henkilöautoliikenne liikunnan harrastuspaikoille on liikunnan suurin ympäristöä kuormittava tekijä. Lähiliikuntapaikkojen merkitys korostuu. Kestävän kehityksen tavoitteiden sisäistäminen muuttaa vähitellen liikuntakulttuurin käytäntöjä. Toisaalta samalla kesällä halutaan hiihtää hiihtohalleissa ja talvella halutaan harrastaa sisäliikuntaa, jotka lisäävät energian kulutusta.

Media heijastaa liikunnan ja urheilun arvoja. Samalla se muokkaa liikuntaan kohdistuvia mielipiteitä ja -kuvia sekä vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen. Liikuntakulttuurin osa-alueista huippu-urheilu saa ylivertaisesti eniten mediajulkisuutta. Mitä enemmän urheilu kiinnostaa yleisöä, sitä enemmän media siihen panostaa. Liikunnan yhdistäminen aiempaa vahvemmin terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen on lisännyt terveyttä edistävän liikunnan osuutta mediassa. Oma terveys kiinnostaa kaikkia kansalaisia.

Arvoperusta

Liikuntaviraston keskeisiä arvoja ovat:

- Asiakslähtöisyys
- Hyvinvointi
- Kestävä kehitys
- Oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo
- Taloudellisuus
- Turvallisuus
- Yrittäjämielisyys ja yhteistyökyky

Toiminnalliset ja palvelutasoon liittyvät muutokset ja niiden vaikutukset vuoden 2013 talousarvioon

Palvelujen määrä ja laatu säilyy edellisvuosien tasolla. Yleinen kustannusten nousu vaikuttaa liikuntapalveluiden laatuun ja määrään. Kustannussäästöjä saadaan tehostamalla toimintaa ja tarvittaessa supistamalla liikuntapaikkojen aukioloaikoja kausien taitteessa ja kesäaikana.

Kontulan liikuntapuiston tekojäärata parantaa Itä-Helsingin talviliikuntapalveluja, mutta lisää samalla käyttökustannuksia.

5.6.2012

Vuosaaren liikuntapuiston uudet kentät ja Laajasuon liikuntapuisto parantavat ulkoliikuntatarjontaa.

Kivikon hiihtohallin korjaustöiden valmistuttua hallille etsitään ulkopuolista palveluiden tarjoajaa.

Saukonpaaden venesatama otetaan käyttöön ja Verkkosaaren isoille aluksille rakennettu venesatama poistuu käytöstä.

Ohjatun liikunnan lasten ja nuorten liikkumattomuutta vähentävien hankkeita jatketaan, jos niihin saadaan lisärahoitusta Helsingin kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, Lähiöprojektin ja muiden hankkeiden kautta. Jos lisärahoitusta ei saada, niin tätä toimintaa ei voida järjestää.

Kaupungin strategiaohjelma liikuntaviraston toiminnassa

Strategiset painotukset

Hyvinvointi ja palvelut

Liikuntatoimi tuottaa liikuntapalveluja erilaisille asiakasryhmille ja sen lisäksi aktivoi sekä tukee muita liikuntapalvelujen tuottajia, liikuntaseuroja ja liikuntalaitoksia. Liikuntatoimi tekee yhteistyötä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa erityisesti ulkoilupalvelujen tuottamisessa. Liikuntavirasto tukee kaupungin henkilökunnan suorituskykyä ja työhyvinvointia kehittämällä sekä tuottamalla kaupungin henkilöstöliikuntapalveluja.

Syrjäytymistä ehkäistään tukemalla liikuntaseurojen nuorisotyötä ja järjestämällä lähiöliikuntaa. Liikuntavirasto jakaa taloudellista tukea liikuntaseuroille ja painottaa avustuskriteereissä nuorisotoimintaa, jolla halutaan ennaltaehkäistä syrjäytymistä. Helsinkiläisissä liikuntaseuroissa on lähes 100 000 jäsentä. Lähes joka toinen helsinkiläinen lapsi tai nuori harrastaa liikuntaa urheiluseurassa. Liikunta on lasten suosituin harrastus ja suurin kansanliike. Liikunnanohjausosaston Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelman (LASU) hankkeilla täydennetään liikuntaseurojen liikuntatarjontaa, vuoden 2012 jälkeen tämä määräaikainen ulkopuolisella rahoituksella toteutettu toiminta loppuu, jos sille ei saada rahoitusta.

Lähiöliikunta on integroitu liikunnanohjaukseen. Maahanmuuttajille järjestetään liikuntatoimintaa. Ikääntyneiden toimintakykyä ylläpidetään liikuntaviraston senioriliikunnalla. Työttömille liikunta on hyvä keino pitää yllä työkykyä ja elämänhallintaa, siksi heille on myönnetty joko ilmaisia liikuntavuoroja tai alennuksia liikuntapaikoille. Liikuntavirasto tekee yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimen kanssa.

5.6.2012

Kilpailukyky

Kunnallisia liikuntapalveluja täydentäviä yksityisiä liikuntarakentamishankkeita tuetaan kaavoituksella, edullisilla maanvuokrilla ja lainoilla kaupungin urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta. Elinkeinopoliittista ohjelmaa toteutetaan aktiivisella ja tukemalla Helsingissä järjestettäviä liikuntatapahtumia. Matkailua tukevia merellisiä palveluja ja leirintäpalveluja kehitetään yhdessä kaupungin muiden toimijoiden kanssa.

Kaupunkirakenne ja asuminen

Liikuntavirasto parantaa kaupunkilaisten hyvinvointia ja lisää kaupungin ydin- ja paikalliskeskusten viihtyisyyttä sekä vetovoimaisuutta rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapalveluja. Esimerkkinä tästä Rautatien torin tekojäärata, joka elävöittää Helsingin ydinkeskustaa ja Kivikon liikunta-alueen Lumiparkki lumilautailurinne, joka parantaa itä-Helsingin vetovoimaisuutta. Uusien asuinalueiden liikuntapaikat tulee ottaa huomioon kaavoituksessa ja niiden toteuttamiseen sekä ylläpitoon tulee varata riittävät resurssit. Liikuntavirasto tuottaa merellisiä palveluja helsinkiläisille ja matkailijoille. Ympäristöystävällisenä liikennevaihtoehtona liikuntavirasto kehittää yhdessä kaupungin muiden toimijoiden sekä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa kevyen liikenteen verkostoa. Arki- ja terveysliikuntaan tuotetaan liikuntaan aktivoivia asuinympäristöjä ja lähiliikuntapaikkoja.

Johtaminen

Liikuntavirasto aktivoi ja tekee yhteistyötä kaupungin muiden virastojen kanssa liikuntapalvelujen tuottamisessa. Kaupunkikonsernin liikuntapalvelujen suunnittelua, koordinoitua ja toteutusta tehdään yhdessä säätiöiden ja osakeyhtiöiden kanssa. Helsingin kaupungin liikuntapalveluita tuottavien toimijoiden edustajat tapaavat säännöllisesti sivistystoimen apulaiskaupunginjohtajan johtamassa Liikuntafoorumissa. Tietotekniikkaa ja sähköisiä palveluja käytetään liikuntapalveluiden markkinoinnissa, asiakaspalvelussa, tukipalveluissa ja johtamisessa. Kustannuslaskentaa kehitetään ja tehdään vertailuja muihin liikuntapalvelujen tuottajiin. Henkilökunnalle kehitetään kannustavia palkitsemisjärjestelmiä. Osaavan henkilökunnan saatavuus ja pysyvyys varmistetaan jatkamalla oppisopimuskoulutusta ja kehittämällä henkilökunnan osaamista.

Strategisiin painotuksiin vaikuttavat toimialan erityispiirteet

Liikuntastrategian valmistelu käynnistyi vuonna 2010. Kaupunginhallituksen vuoden 2012 talousarvion valmistelua ohjaavissa kannanotoissa kaupunginhallitus kehotti ennen liikuntastrategian päättämistä, toteuttamaan ulkopuolisen liikuntatoimen kokonaisselvityksen, joka kattaa mm.:

5.6.2012

- Kiinteistöjen hallinnan
- Liikunnan tukimuotojen selkeyttämisen
- Mahdolliset organisaatiouudistukset sekä
- Näkemyksen palvelujen tuottamistavoista

Syksyllä 2011 valmistuneen liikuntatoimen kokonaisselvityksen keskeisiä johtopäätöksiä olivat

- Liikuntapalvelujen joustava toimintamalli koettiin hyväksi
- Kriittiset arviot kohdistuvat konserniohjauksen rooleihin
- Liikuntafoorumin toimintaa tulee kehittää
- Yhteisöjen ja kaupungin välille tulee laatia velvoittavia vastikkeellisia palvelusopimuksia
- Kustannustehokkuutta on arvioita erillisselvityksellä
- Liikuntapalvelujen tukimuotoja tulee selkeyttää
- Liikuntapaikkojen välivuokrausmenettelyä tulee kehittää
- Palveluverkon suunnittelua tulee kehittää opetusviraston sekä liikuntatoimen yhteistyössä
- Kaupungin yhteinen liikuntapaikkojen varausjärjestelmä
- Liikuntapaikkarakentamisen organisointi vaatii lisäselvityksiä

Uutta liikuntastrategiaa valmistellaan kokonaisselvityksen johtopäätösten, kaupungin eri toimijoiden siitä antamien lausuntojen ja kaupunginhallituksen antamien suositusten pohjalta.

Valmisteilla olevan strategian keskeisiä tavoitteita ovat

- Liikkumattomuuden vähentäminen ja terveyttä edistävän liikunnan lisääminen terveysliikuntahankkeilla
- Helsingin ja sen kaupunginosien viihtyvyyden sekä vetovoimaisuuden lisääminen
- Liikunnan kansalaistoiminnan aktivoiminen ja liikuntaseurojen avustajajärjestelmän uudistaminen
- Liikuntapalvelujen tuottaminen, erityisesti lähiliikuntapaikkojen, yhdessä muiden toimijoiden kanssa
- Henkilökunnan osaamisen kehittäminen ja työhyvinvoinnin parantaminen

Tavoitteena on, että liikuntastrategia valmistuu vuoden 2012 aikana ja sen tavoitteita sekä toimenpiteitä sisällytetään koko kaupungin vuosien 2013 - 2016 strategiaan.

Uuden ohjelman ensimmäiset toimenpiteet käynnistetään vuonna 2013 ja ohjelman linjaukset otetaan huomioon seuraavien vuosien toiminnan ja talouden suunnittelussa.

5.6.2012

Tuottavuutta edistävät toimenpiteet

Tuottavuus lasketaan käyntikertaa kohti ja aukiolotuntia kohti. Tuottavuusindeksi käyntikertaa kohti saadaan jakamalla suoriteindeksi (käyntikerta) menoindeksillä. Tuottavuus aukiolotuntia kohti lasketaan jakamalla aukiolotunti-indeksi menoindeksillä.

Liikuntaviraston tuottavuus on kehittynyt viime vuosien aikana hyvin sekä verrattuna omiin että kaupungin muiden virastojen tuottavuuden tunnuslukuihin. Tuottavuustoimenpiteiden tavoitteena on, että liikuntasuoritteiden määrä säilyy vähintään nykyisellä tasolla ja samalla saada aikaan kustannussäästöjä.

Tuottavuutta edistetään laajentamalla sähköisten varaus- sekä ilmoittautumispalvelujen käyttöä ja tietotekniikkaa hyödynnetään palvelujen tuotannossa ja hallinnossa. Liikuntapaikkojen itsenäistä käyttöä lisätään. Palveluiden tuottamisessa kokeillaan vaihtoehtoisia palvelujen tuotantotapoja (yritykset ja kolmas sektori, esim. Kivikon Lumiparkki).

Liikuntapaikanhoitajien oppisopimuskoulutusta jatketaan. Työvuorojärjestelyjä kehitetään ja määräaikaisen henkilökunnan käyttöä vähennetään määrärahojen supistuessa.

Liikuntapalveluita keskitetään liikuntapuistoihin ja kesäaikana suuriin liikuntalaitoksiin. Toimipisteiden kesä- ja talvikausien pituuksia sekä toimipisteiden aukioloaikoja tarkistetaan. Sisäliikuntatilojen päiväkättä tehostetaan jatkamalla päiväkotien sekä peruskoulujen ryhmien maksutonta päiväkäyttöä. Liikuntapaikkojen käyttöastetta lisätään esim. muuttamalla nurmi- ja hiekkakenttiä tekonurmiksi.

Toteutetaan energiaa säästäviä kehittämishankkeita ja kiinteistöjen perusparannuksia. Yhteishankinnoilla saadaan säästöjä.

Tulospalkkiojärjestelmiä kehitetään ja laajennetaan niin, että ne kannustavat tuottavuuden parantamiseen.

Toiminnan tavoiteasettelu sanallisesti esitettynä

Tavoitteet on kuvattu osastoittain käyttötalousosuuden osastojen talousarvioperusteluissa.

Arvio palvelujen kysynnän ja tuotantotapojen tulevasta kehityksestä

Liikuntapalveluja, niiden tuottamistapoja ja palveluverkkoa arvioidaan vuosittain, kun tarkistetaan liikuntaviraston strategisia linjauksia ja valmistellaan tulevan vuoden talousarvioehdotusta. Samalla tarkistetaan liikuntapaikkarakentamisen viisivuotisohjelman sisältyvät uudisrakennushankkeet ja peruskorjaushankkeet.

5.6.2012

Lähivuosien tavoitteena on rakentaa yhdessä opetusviraston, rakennusviraston ja muiden toimijoiden kanssa monikäyttöisiä lähiliikuntapaikkoja.

Toimipisteiden kesä- ja talvikausien pituuksia, aukioloaikoja, henkilökunnan määrää ja palvelutasoa sopeutetaan käytössä oleviin resursseihin. Lisäksi palveluita keskitetään liikuntapuistoihin ja kesäaikana keskeisiin liikuntalaitoksiin. Näillä keinoin saadaan aikaan säästöjä sekä lisätään tehokkuutta ja tuottavuutta.

Väestön ikärakenteen muuttuessa liikuntavirasto tuottaa senioriliikuntapalveluja ikääntyvien helsinkiläisten toimintakyvyn ylläpitämiseksi. Ikääntyvien liikuntapalvelujen tuottamisessa tulee lisätä yhteistyötä niiden virastojen kanssa, jotka tuottavat palveluja ikääntyville. Uusien liikuntapaikkojen rakentamisessa ja peruskorjauksessa otetaan huomioon mm. ikääntyvän väestön erityistarpeet esim. esteettömyyden osalta.

Uusien asuinalueiden liikuntapaikat suunnitellaan yhdessä muiden virastojen kanssa ja niille on varaukset asemakaavoissa. Liikuntavirasto ei ole pystynyt toteuttamaan uusien asuinalueiden liikuntapaikkoja suunnitellussa aikataulussa, koska uudisrakentamisessa ei ole riittävästi määrärahoja. Siksi nämä liikuntapaikat valmistuvat myöhemmin kuin asuntojen rakentaminen.

Sisäliikuntatiloista on puutetta. Tilojen kysyntään vaikuttaa sisäliikuntatilojen käyttövuokrien hinnoittelu. Liikuntaviraston, opetusviraston ja kaupunkikonsernin liikuntatilat ovat avustettaville liikuntaseuroille maksuttomia ja lisäksi muiden liikuntatilojen käytöstä seurat voivat hakea vuokratukea.

Uimahallien altaista, etenkin lasten uimakouluihin ja vesivoimisteluun soveltuvista altaista on pulaa, koska vesiliikunnan kysyntä kasvaa.

Veneiden talvisäilytyspaikoista, talviuintipaikoista, jäähalleista, tekojääkentistä, tekonurmikentistä, nurmikentistä ja lähiliikuntapaikoista on enemmän kysyntää kuin tarjontaa.

Koska sisäliikuntapaikoista on pulaa, erityisesti niiden päiväkäyttöä on tehostettu. Vuodesta 2007 lukien peruskoulut ja päiväkodit on vapautettu määräaikaaisesti uimahalleja lukuun ottamatta tekojääratojen ja ulkokenttien, sisäliikuntapaikkojen sekä liikunta- ja palloiluhallien sisäänpääsymaksuista arkisin kello 8 – 14.

Liikuntavirasto rakentaa ja aktivoi muita virastoja ja yhteisöjä rakentamaan kaikille sopivia monikäyttöisiä ja helposti saavutettavia lähiliikuntapaikkoja.

5.6.2012

Resurssien vähentyessä ja muista syistä liikuntavirasto on aikaisempi-
na vuosina luopunut joistakin kaupungin ulkopuolella olevista ulkoilu-
alueista ja kaupungin rajojen sisäpuolella olevista ulkoilupuistoista ja
saarista. Lisäksi on luovuttu joistakin kaupungin ulkopuolelta vuokra-
tuista sisäliikuntatiloista.

Tukipalveluja voidaan tuottaa erilaisilla tarkoituksenmukaisilla erilaisilla
tuotantotavoilla. Osa tukipalveluista määräytyy kaupungin tekemien
sopimusten mukaan. Informaatioteknologiaan liittyvät palvelut lisäänty-
vät ja niiden kustannukset kasvavat. Energiakustannukset lisääntyvät
ja niiden suhteellinen osuus taloudessa kasvaa koko ajan.

Resurssien supistuessa palveluja tuotetaan ostopalveluina, jos voidaan
taata nykyisen tasoinen laatutaso ja kustannuksissa saadaan säästöjä.
Erilaisia tuotantotapoja kokeillaan esim. liikuntapaikkojen valvonnassa,
ulkoilupalveluiden ja ohjatun liikunnan tuottamisessa sekä rakentamal-
la liikuntapaikkoja yhdessä urheiluseurojen kanssa. Uusia yhteistyöta-
poja kehitetään liikunta-alan toimijoiden kanssa.

Oman tuotannon määrä supistuu jonkin verran. Kaupungin hankinta-
politiikka ohjaa sisäisesti hankittavien tukipalvelujen (talous, henkilöstö
ymv.) määrää ja osuutta. Ulkoisen hankinnan määrä ja osuus kasvaa
hieman niillä alueilla jos on toimivat markkinat ja palveluntarjoaja vaih-
toehtoja. Muille toimijoille myönnettävien avustusten määrä ja osuus
riippuu yleisestä ja kaupungin taloudellisesta kehityksestä.

Kilpailuttaminen

Hankintojen toteuttaminen

Liikuntavirasto tekee hankintoja vuosittain noin 30 miljoonalla eurolla.
Yli puolet siitä kohdistuu liikuntapaikkojen rakentamiseen. Toinen mer-
kittävä kustannus on liikuntapaikkojen kunnossapito.

Hankintojen ulkoisia toimittajia on hieman enemmän kuin kaupungin
sisäisiä toimittajia. Suurimpia toimittajia ovat HKR-rakennuttaja, Stara
ja Helsingin Energia.

Liikuntavirasto kilpailuttaa hankintoja Helsingin kaupungin ohjeiden
mukaisesti ja kehittää yhteistyötä hankintakeskuksen ja kaupungin
muiden virastojen kanssa. Liikuntavirasto noudatetaan kaupungin han-
kintaohjeita ja käyttää kaupungin hankintapalveluita. Hankinnat on ha-
jautettu osastoihin ja yksiköihin. Hankintavaltuudet on 90 henkilöllä ja
hankintoihin liittyvät työnjohdolliset määräykset tarkistetaan vuosittain.
Sähköistä Kosti-ostotilausjärjestelmää käyttää 125 työntekijää.

Sähkön, lämmityksen ja veden kustannukset kasvavat jatkuvasti ja nii-
den suhteellinen osuus hankinnoista kasvaa.

5.6.2012

Kehittämiskohteita löytyy palveluissa joissa laatu ja palveluvarmuus ovat tärkeitä hankintahinnan lisäksi.

Tietotekniikan hyödyntäminen ja sähköinen asiointi

Tietotekniikkastrategian toteuttaminen

Vuosi on omistettu uusien järjestelmien käytölle ja tiedon hyödyntämiselle. Järjestelmien käytön lisääntyminen kasvattaa käyttökustannuksia käyttövolyymin kasvun mukana.

Yhteisten järjestelmien muutokset vähenevät ja isoja toimintaympäristön muutoksia ei kaupunkiyhteisten toimittajasopimusten kilpailutuksen lisäksi ole näköpiirissä. Kilpailutukset voivat edellyttää järjestelmien vaihdoksia. Tähän on hyvä varata ennalta resursseja. Omaan järjestelmäkehitykseen panostetaan lisäämällä Leevi-tietojärjestelmän käyttöä ja hyödyntämistä.

Järjestelmien käytön lisääntymisen myötä osaamisen kehittäminen korostuu. Jatkossa on varattava aikaa uuden oppimiseen ja toimintaan riittävästi tukea. Tuottavuutta parannetaan toimintaa kehittämällä sekä omaksumalla uusia työtapoja tietotekniikkaa hyödyntäen.

Organisaation toiminnan tehostuminen edistyy tiedon saatavuuden ja oikeellisuuden mukana. Organisaation resursseja voidaan paremmin ohjata järjestelmien tuottamaa tietoa hyödyntämällä. Kehitys näkyy sisäisen toiminnan tehokkuutena ja kuntalaiselle parempana asiakaspalveluna.

Sähköisen asioinnin kehittämishankkeet

Sähköinen asiointi laajenee suunnitellusti kattamaan toiminnot avustus, varaus- ja kurssitoiminnasta kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän liikuntapalvelu- ja lipputuotteiden sähköiseen myyntipaikkaan sekä ajantasaiseen sähköiseen talousraportointiin asti. Keskitetyt ratkaisut mahdollistavat yhtenäiset toimintatavat, palvelun ja toiminnan tehokkuuden parantumisen.

Henkilöstö

Liikuntaviraston henkilöstöä koskevat linjaukset pohjautuvat kaupungin strategiaohjelman 2009–2012 tavoitteisiin. Henkilöstöjohtamista toteutetaan siten, että henkilöstöllä on muutosvalmiutta, osaamista ja sitoutumista edistää yhteisten tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan kehittämistä. Henkilöstön osaamista kehitetään osallistumalla koulutuksiin. Johtamisvalmennuksissa omaksuttu tieto ja taito hyödynnetään käy-

5.6.2012

tännön esimiestyössä eri-ikäisten työhyvinvoinnin lisäämiseksi tuke-
malla osaamista muun muassa palkitsemisen keinoin.

Vakinaisen henkilöstön määrässä ei tapahdu suuria muutoksia. Henki-
löstön rekrytointia kehitetään edelleen ja varmistetaan tehtävissä tarvit-
tavaa ammatillista osaamista haastattelutilanteissa. Ennakoitavaa
osaamistarvetta varmistetaan myös oppisopimuskoulutuksen keinoin.
Määräaikaisen henkilöstön tarve liikuntavirastossa vaihtelee eri vuo-
denaikoina. Tarpeen määrän ja laadun arviointia kehitetään. Nuorille
tarjotaan kesätyö- ja harjoittelupaikkoja.

HR-tietojärjestelmää kehitetään johtamisen tukena lähivuosien aikana.
Tietojärjestelmät tarjoavat johdolle ja esimiehille paremmat edellytykset
HR-toiminnan mittaamiseen ja johtamiseen.

Tasa-arvosuunnitelma

Liikuntaviraston toteuttanut sukupuolivaikutusten arvioinnin ja tasa-
arvosuunnitelmia tarkistetaan tarpeen mukaan.

Kielisuunnitelma

Liikuntaviraston kielisuunnitelmaa tarkistetaan tarpeen mukaan. Asia-
kaspalvelussa olevien henkilöiden kielitaitoa kehitetään.

Työhyvinvointia edistävät toimenpiteet

Liikuntaviraston vuosien 2011 – 2013 työhyvinvoinnin toimintaohjelman
keskeisiä teemoja ovat

- Työyhteisöjen toimivuus ja johtaminen
- Sairauspoissaolojen väheneminen
- Henkilöstön osallistuminen lisääntyy
- Omat voimavarat
- Työn hallinta

Henkilöstön työhyvinvointia mitataan vuosittaisella kyselyllä, jonka esiin
nostamia kehittämistarpeita otetaan kehittämiskohteiksi ja esim. tulos-
palkkiojärjestelmän yhteydessä toteutettaviksi toimenpiteiksi.

Talousarvion erillisvaikutusten arviointi

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Talousarvion toteumista seurataan ja arvioidaan kaupungin talouden
seurantajärjestelmien avulla ja omalla sisäisellä valvonnalla.

5.6.2012

Liikuntaviraston riskienhallintasuunnitelmassa on kartoitettu keskeiset riskit ja esitetty keinoja niiden pienentämiseksi. Riskienhallinta on osa liikuntaviraston normaalia toimintaa. Osastot ja muut yksiköt laativat tarpeen mukaan omat riskienhallintasuunnitelmat.

Sukupuolivaikutusten arviointi

Sukupuolivaikutusten arviointia tarkistetaan tarpeen mukaan ja arviointia hyödynnetään palveluiden kehittämisessä.

Terveysvaikutusten arviointi

Liikuntavirasto seuraa ja arvioi palveluidensa terveysvaikutuksia erilaisilla selvityksillä. Joka toinen vuosi toteutetaan Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen Terveystä edistävän liikunnan kyselyllä. Sen verkko-pohjaisen järjestelmän kautta voidaan tehdä vertailuja muihin kuntiin ja koko maan vertailutietoihin.

Toiminnan kehittämisessä käytetään apuna helsinkiläisten liikunnan harrastamista selvittänyttä liikuntatutkimusta, jossa on selvitetty mm. kuinka moni helsinkiläisistä liikkuu terveyden kannalta riittävästi. Lähes kaikissa liikuntatoimen päätöksissä ja toimenpiteissä on suoraan tai epäsuorasti perusteena myönteiset terveysvaikutukset, toimialan perustehtävästä johtuen. Yksittäisten päätösten ja toimenpiteiden terveysvaikutuksia ei yleensä seurata ja se on usein myös vaikeaa.

Tavoitteiden yhteenveto (talousarvion seurannassa tarkasteltavat tavoitteet)

Sitovat toiminnalliset tavoitteet (tavoite, mittari, tavoitetaso)

- Monitoimihalleissa (Töölön kisahalli ja Liikuntamyly) on yhteensä 700 (700) aukiolopäivää
- Maauimaloissa (Uimastadionin ja Kumpulan maauimalat) on yhteensä 215 (215) aukiolopäivää
- Tekojääradoilla, 7 (7) kappaletta on yhteensä 630 (630) aukiolopäivää
- Ulkoiluteitä ylläpidetään Helsingissä 163 (163) kilometriä ja talvella niistä pidetään kunnossa 35 (35) kilometriä. Kuntoratoja ylläpidetään 50 (50) kilometriä ja hiihtolatupohjia 180 (180) kilometriä
- Venepaikkoja tarjotaan yhdessä venekerhojen kanssa vähintään 11 800 (11 800) kappaletta
- Kehitetään ja valvotaan kalataloutta Helsingin 14 600 (14 600) hehtaarin ja muiden kuntien 3 000 (3 000) hehtaarin vesialueilla

Muut toiminnalliset tavoitteet

- Laitostoiminnan käyntikerrat 3 623 000 (3 622 000) kappaletta
- Ulkokenttätöiminnan käyntikerrat 4 077 000 (3 799 000) kappaletta

5.6.2012

- Uimarantatoiminnan käyntikerrat 844 500 (836 000) kappaletta
- Ohjatun liikunnan käyntikerrat 550 000 (540 000) kappaletta
- Leirinnän yöpymisvuorokaudet 98 500 (96 000) kappaletta
- Kalastusluvut 7 000 (7 800) kappaletta

Ympäristöä koskevat toiminnalliset tavoitteet

- Venesatamien jätehuoltoa parannetaan
- Lajittelevaa jätehuoltoa laajennetaan
- Liikuntatapahtumissa edellytetään jätteiden keräämistä ja kierrättämistä sekä yleistä siisteyttä
- Kiinteistöjen sähkön, kaukolämmön ja veden kulutuksen seurantaa kehitetään. Erityisesti seurataan kaukolämmön kulutusta tehdyn energiasäästösuunnitelman mukaan

5.6.2012

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

Vuoden 2013 talousarvioehdotuksen lähtökohtana on kaupunginhallituksen 26.3.2012 hyväksymä vuoden 2013 talousarvion raami ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2013–2015 laatimishojeet, hyväksytty strategiaohjelma, kaupunginhallituksen valmistelutyötä ohjaavat kannanotot sekä kaupunginvaltuuston lähetekeskustelussa käytetyt puheenvuorot. Talousarvioehdotuksen esitystarkkuus on 1 000 euroa.

Talousarvioehdotuksessa tulot ovat raamin mukaisesti 13 500 000 euroa eli vuoden 2012 tulotavoitteen tasolla. Talousarvioehdotus alittaa vuoden 2011 tilinpäätöksen tulot 14 018 000 euroa 518 000 eurolla eli 3,8 prosentilla.

Talousarvioehdotuksen menot ovat 81 397 000 (78 830 000 vuonna 2012) euroa raamin mukaisesti ja ovat 2 567 000 euroa eli 3,3 prosenttia vuoden 2012 talousarviota korkeammat. Menojen kasvutarpeen aiheuttaa yleinen hintojen nousu ja erityisesti kiinteistön huollon kustannukset ovat kasvaneet yleistä kehitystä enemmän. Menojen kasvua kaikkiin kululajeihin vaikuttavana aiheuttaa se, että talousarvioehdotuksessa oli varauduttava muutamien uusien liikuntapaikkojen käyttöönottoon (Kontulan, Vuosaaren ja Laajasuon liikuntapuistot). Liikuntajohtajan kehittämisyksikköön on varattu keskitetysti varat käytettäväksi urheilun suur tapahtumien aiheuttamiin menoihin viraston osalta. Sisäisten vuokrien hintojen korotus talousarvion laatimishojien mukaisella 2,2 prosentin määrällä aiheuttaa noin 0,5 milj. euron kasvun sisäisiin vuokriin.

Vuonna 2013 toteutuviin työehtosopimusten mukaisiin palkankorotuksiin on varauduttu laatimishojien mukaisesti viraston omassa talousarviossa. Avustusmäärärahat kasvavat esityksessä 106 000 eurolla vuoteen 2012 verrattuna. Järjestö- ja tapahtuma-avustusten esitetään säilyvän tämän vuotisella tasolla. Ehdotus ylittää vuoden 2011 tilinpäätöksen menot 3,79 miljoonalla eurolla eli 4,9 prosentilla. Toimintakate on ehdotuksessa -67 897 000 euroa eli raamin mukainen.

Talousarvioehdotuksessa ei ole varauduttu kaupungin sisäisten toimintojen uudelleen järjestelyjen mahdollisesti aiheuttamiin virastojen välisen veloituserusteiden muutoksiin tai uusiin veloituksiin.

Mikäli vuoden 2013 aikana liikuntaviraston hallintaan tulee uusia maa-alueita, joista ei ole ennakkoon sovittu liikuntaviraston kanssa, niin liikuntavirasto ei ole varannut määrärahoja näiden maa-alueiden sisäisiin vuokriin.

Talousarvioehdotuksessa esitetään maksuihin maltillisia korotuksia. Liikuntaseurojen avustusjärjestelmän uudistamisen valmistelua jatke-

5.6.2012

---

taan. Peruskoulut ja päiväkodit vapautetaan uimahalleja lukuun ottamatta tekojääratojen ja ulkokenttien, sisäliikuntapaikkojen sekä liikunta- ja palloiluhallien sisäänpääsymaksuista arkisin kello 8 – 14 eli vuonna 2007 alkanutta onnistunutta kokeilua jatketaan myös vuonna 2013. Tästä tulomenetyksestä huolimatta liikuntavirasto arvioi saavuttavan tulotavoitteensa.

Liikuntavirasto jatkaa maa-alueiden vuokrauksissa käytäntöä, jossa uusissa vuokrasopimuksissa sovelletaan korkeintaan 50 prosentin vuokrasubventiota. Liikuntaviraston vuokrasubvention suuruus on yhteensä noin 1,1 miljoonaa euroa vuodessa.

Talousarvioehdotukseen sisältyy, että liikuntaviraston merellinen osasto ja liikunnanohjausosasto jatkavat nettobudjetoituina yksikköinä vuonna 2013. Merellisen osaston talousarviossa sitovaksi toimintakatteeksi ehdotetaan – 3 537 000 euroa ja liikunnanohjausosaston – 1 240 000 euroa.

Liikuntatoimen tilivuoden toimintakate on ehdotuksen mukaan – 67 897 000 (– 65 330 000) euroa. Se on 2 567 000 euroa vähemmän kuin vuoden 2012 talousarviossa ja raamin mukainen.

Käyttöomaisuuden poistoihin on talousarvioon merkitty 8 000 000 (8 000 000) euroa.

Vuosien 2014 ja 2015 käyttötalouden taloussuunnitelmaehdotuksen tulot ja menot ovat vuoden 2013 talousarvioehdotuksen tasolla. Talousarvioehdotuksen investointisuunnitelmaan sisältyy joitain uusia kohteita, joiden valmistuminen lisää käyttötalouden menoja. Koska uusien liikuntapaikkojen valmistumisajankohta on epävarma, taloussuunnitelmaan ei ole merkitty kustannusten lisäystä. Nykyinen menoraami ei mahdollista kaikkien investointiohjelmassa mainittujen uusien kohteiden ylläpitoa. Liikuntatoimi keskittyy liikuntapoliittisessa ohjelmassa määritettyihin perustehtäviin.

5.6.2012

Vuosien 2013 - 2015 käyttötalousarvioehdotuksen vertailu edelliseen, vuosien 2012 - 2014 ehdotukseen ja kaupunginvaltuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan:

	2013	2014	2015
	Luvut ovat miljoonia euroja		
Tulot			
Lilk 31.5.2011	13,5	13,5	
Kvsto 16.11.2011	13,5	13,5	
Lilk 29.5.2012	13,5	13,5	13,5
Menot			
Lilk 31.5.2011	78,4	78,4	
Kvsto 16.11.2011	78,8	78,8	
Lilk 29.5.2012	81,4	81,4	81,4

5.6.2012

LIKUNTATOIMEN TALOUSSUUNNITELMAEHDOTUS 2013 - 2015

Pääluokka/luku/kohta	Luvut ovat tuhansia euroja				
	TP 2011	TA 2012	TAE 2013	TAE 2014	TAE 2015
Myyntitulot	10 190	9 846	9 838	9 838	9 838
Maksutulot	101	38	38	38	38
Tuet ja avustukset	50	0	0	0	0
Vuokratulot	3 629	3 584	3 587	3 587	3 587
Muut tulot	48	32	37	37	37
TULOT YHTEENSÄ	14 018	13 500	13 500	13 500	13 500
Palkat	16 781	17 032	17 513	17 513	17 513
Muut henkilöstömenot	5 796	5 748	5 952	5 952	5 952
Palvelujen ostot	6 916	6 779	7 355	7 355	7 355
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	6 570	6 410	6 997	6 997	6 997
Avustukset	16 021	16 780	16 886	16 886	16 886
Vuokrat	25 375	25 950	26 563	26 563	26 563
Muut menot	152	131	131	131	131
MENOT YHTEENSÄ	77 611	78 830	81 397	81 397	81 397
TOIMINTAKATE	-63 593	-65 330	-67 897	-67 897	-67 897
Poistot	8 739	8 000	8 000	8 000	8 000
TILIKAUDEN TULOS	-72 332	-73 330	-75 897	-75 897	-75 897
Muutosprosentti					
Tulot		-3,7	0,0	0	0
Menot		1,6	3,3	0	0
Suoritetavoitteet, 1 000 kpl					
Laitostoiminnan käyntikrt	3 636	3 622	3 623	3 650	3 651
Ulkokenttätöihin. käyntikrt	3 661	3 799	4 077	4 114	4 224
Uimarantatoiminn. käyntikrt	1 389	836	845	850	850
Liikunnanohjauksen käyntikrt	611	540	550	556	562
Leirinnän yöpymisvrk	100	96	99	99	100
Venesatam. venepaikat kpl	12 022	11 800	11 800	11 850	11 850
Kalastusluvat kpl	6 961	7 800	7 000	7 000	7 000
Resurssit					
Vakinainen henkilöstö (vakanssit)					
Kuukausipalkkaiset	167	166	166	166	166
Tuntipalkkaiset	313	314	314	314	314
Yhteensä	480	480	480	480	480
Tuottavuus (2010 = 100)					
	2011	2012	2013	2014	2015
Käyntikertaa kohti	99	102	103	103	105
Aukiolotuntia kohti	96	102	104	104	104

5.6.2012

TULOSYKSIKÖIDEN TALOUSARVIOPERUSTELUT

Tulosityksiköiden tuloslaskelmat ovat liitteessä 1

Liikuntalaitososasto

Talousarvioraami mahdollistaa sisäliikuntapalveluiden tuottamisen vuoden 2012 tasolla. Sitovina tavoitteina ovat monitoimihallien (Töölön kisahalli ja Liikuntamyly) ja maauimaloiden (Uimastadion ja Kumpula) vuosittaiset aukiolopäivät. Toiminnallisista tavoitteista kokonaisaukiolotunnit ja kävijämäärät pysyvät tämän vuoden tasolla. Uusi kulunvalvontajärjestelmä lisää omalta osaltaan tuottavuutta valvonnan tehostuessa.

Palkkabudjetin toteuttamiseksi laitosten aukioloaikoja saatetaan joutua tarkistamaan kausien taitteissa, kesäaikana ja juhlapyhinä.

Laitosten energiankulutukset on saatu pääosin kääntymään laskuun viime vuosina. Energiakatselmuksista saatujen tulosten pohjalta suoritettavilla toimenpiteillä tähdätään edelleen kiinteistöjen LVIS-tekniikan kustannustehokkaaseen käyttöön ja sitä kautta myös energian säästön.

Toimitilakulujen säästämiseksi selvitetään mahdollisuutta luopua Liikuntamylyn toimisto- ja kokoustiloista.

Uimahallien sisäänpääsymaksuja korotetaan syyskauden 2012 alussa ja maauimaloiden kesäkaudelle 2013. Kerta-, sarja- ja kausikorttien hintoja korotetaan noin 4 – 5 prosenttia. Näitä hintoja on korotettu edellisen kerran vuonna 2010. Sisäliikuntatilojen vuokrahintoihin on tehty noin 2 prosentin korotukset

Investoinneissa keskitytään perusparantamishankkeisiin, joilla kehitetään liikuntapaikkojen toimintoja ja parannetaan tilojen laatua ilman käyttömenojen kasvua. Jatkuvaa vuosittaista perusparantamista jatketaan vanhoissa kiinteistöissä suoritettujen kuntokartoitusten tulosten perusteella. Liikuntapuistojen ja maauimaloiden ympäristöjä kehitetään liikunnallista aktiivisuutta lisäävillä kuntoilulaitteilla. Liikuntatilojen pinnoitteita uusitaan useissa laitoksissa. Oulunkylän tekojääradan perusparantamisesta valaistuksen osuus siirtyi taloudellisista syistä vuodelle 2013. Oulunkylän liikuntapuiston huolto- ja pukuhuonerakennuksen perusparantaminen käynnistyy.

Kivikon hiihtohallin keskeneräiset ulko- ja sisätyöt rakennetaan loppuun. Hallin valmistuttua ja toimintamallin vakiinnuttua sille etsitään ulkopuolista toimijaa.

Irtaimen omaisuuden määrärahoilla jatketaan kassa- ja kulunvalvontajärjestelmien uudistamista. Liikunta-, voimistelu- ja kuntosalivälineitä uusimalla pyritään palveluiden laadun säilyttämiseen. Oulunkylän liikun-

5.6.2012

tapuistoon esitetään hankittavaksi uusi jäänhoitokone ja Pirkkolan liikuntapuistoon uusi kaukalo.

Tulospalkkiojärjestelmiä laajennetaan nykyisten Liikuntamyllyn ja Pirkkolan liikuntapuiston lisäksi ainakin yhteen uuteen laitokseen.

Asiakastytyväisyyttä seurataan kesäaikana maauimaloissa toteutettavalla tutkimuksella.

Henkilökunnan osaamista vahvistetaan ammatillista kehittymistä tukevilla koulutuksilla. Työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen kiinnitetään edelleen huomiota mm. käymällä varhaisen tuen keskusteluja ja koko henkilöstöä koskevia kehityskeskusteluja.

Ulkoliikuntaosasto

Tekojääverkosto laajenee vuonna 2012 ulkoliikuntaosaston osalta merkittävästi Kontulan liikuntapuiston tekojääradan valmistuttua. Tekojääkenttä valmistuminen myöhästyi ja se otetaan käyttöön kaudelle 2012 - 2013. Tekojää avataan joulukuussa 2012.

Uusi latukone parantaa huomattavasti Itä-Helsingin latujen kunnossapitoa. Latukoneita ei tarvitse enää kuljettaa paikasta toiseen ja toimintaa tehostuu näin huomattavasti.

Vuosaaren liikuntapuisto valmistuu vaiheittain ja siellä on otettu käyttöön kaksi tekonurmikenttää. Jalkapallon talviolosuhteet paranevat huomattavasti kun kentän lämmitys otetaan käyttöön talvikaudeksi 2012 - 2013.

Laajasuon liikuntapuisto valmistuu syksyllä 2013 ja se parantaa huomattavasti Haagan alueen liikuntapalveluja.

Nurmi- ja hiekkakenttien pintamateriaalien muuttamista tekonurmipintaisiksi jatketaan. Tekonurmikenttien käyttötuntimäärä on kymmenkertainen verrattuna nurmikenttien käyttötuntimäärään. Tavoitteena on muuttaa yksi Käpylän nurmikentistä tekonurmeksi, Myllypuron hiekkakenttä tekonurmipintaiseksi sekä perusparantaa Lauttasaaren liikuntapuiston urheilukenttä. Lauttasaaren urheilukentän hiekkapinta muutetaan tekonurmipintaiseksi, vanhat tiilimurskapintaiset radat pinnoitetaan sekä tenniskenttien valaistus ja pinnoitus uusitaan.

Seurojen kanssa toteutetaan vakiintuneen käytännön myötä kaksi yhteistoimintakenttää. Liikuntavirasto vuokraa kenttäalueen seuran käyttöön ja seura muuttaa kentän pinnan tekonurmeksi. Liikuntavirasto subventoi 50 prosenttia kentän vuokrasta liikuntalautakunnan päätöksen mukaisesti.

5.6.2012

Kivikon lumilautarinteen ja Rautatientorin tekojääradan palvelun toteuttamista jatketaan yhteistyössä ulkopuolisen toimijan kanssa. Pirttimäen, Luukin ja Salmen ulkoilualueille haetaan yhteistyökumppaneita tuottamaan ulkoilualueiden palveluita. Alueiden kunnossapito toteutetaan edelleen omana toimintana.

Liikunnanohjausosasto

Liikunnanohjausosasto jatkaa nettobudjetoituna yksikkönä. Liikunnanohjausosaston toimintakatteeksi ehdotetaan – 1 240 000 euroa. Toiminnallisena tavoitteena on koko osaston käyntikertatavoite, joka on 550 000. Jos lasten ja nuorten toiminnan toteuttamiseen saadaan erillistä määrärahaa, osaston käyntikerrat kohonnevat noin 600 000 käyntikertaan.

Osaston ohjatun toiminnan painopiste on eläkeläis- ja erityisliikunnassa sekä koululaisten uinninopetuksessa. Toiminta keskittyy terveystoiminnan toteuttamiseen, omaehtoisen liikunnan kannustamiseen ja itseohjautuvaan harjoitteluun. Massaliikuntatapahtumia järjestetään resurssien puitteissa. Toiminnan laatua seurataan vuosittain eri asiakasryhmille kohdennetuilla asiakastytytyväisyyskyselyillä.

Kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy ovat kaupungin strategian mukaisia tavoitteita, joita osasto pyrkii edistämään liikunnan keinoin. Ohjatun liikunnan kysynnän lisäksi asiantuntijapalveluiden kysyntä kasvaa jatkuvasti. Painopisteenä on kuntalaisten liikkumattomuuden vähentäminen niissä kohderyhmissä, joille liikunnan harrastamisella on eniten hyötyä. Osaston nykyisten resurssien puitteissa kaikkiin yhteistyöhankkeisiin ei ole mahdollisuutta lähteä mukaan. Erillisrahoituksin turvin haetaan lisäresursseja asiantuntijapalveluiden ja hankkeiden toteuttamiseen.

Opetusviraston ostopalveluna järjestettävä suomen- ja ruotsinkielisten koululaisten sekä erityisluokkien uimaopetus jatkuu edelleen.

Ikääntyvän väestön määrä kasvaa tasaisesti. Yhteistyötä sosiaali- ja terveystoimen kanssa jatketaan toimintakyvyltään heikentyneiden ikääntyneiden liikkumiskyvyn edistämiseksi. Erityisuimakortin hallinnoinnin siirtämistä sosiaali- ja terveystoimen vastuualueelle valmistellaan vuoden 2013 aikana.

Lähiöprojektilta haetaan toimintarahaa nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja lähiöiden liikuntatoiminnan kehittämiseen. Lähiöliikuttajat hoitavat maahanmuuttajaliikuntaa omilla alueillaan. Osasto tekee yhteistyötä kaupungin maahanmuuttoyksikön kanssa.

Helsingin kaupungin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan liittyviä liikuntahankkeita jatketaan, jos toiminnalle saadaan erillismäärärahaa.

5.6.2012

Toimintaa toteutetaan poikkihallinnollisessa yhteistyössä sekä eri hallintokuntien kanssa että liikuntajärjestöjen kanssa. Toiminnalla tuotetaan matalan kynnyksen harrasteliikuntapalveluja sekä kohdennettuja palveluja esim. ylipainoisille lapsille.

Helsingin kaupungin henkilöstökeskus ostaa keskitetyt henkilöstöliikuntapalvelut liikuntaviraston liikunnanohjausosastolta. Yhteistyötä laajenee edelleen kaupungin työterveyskeskuksen kanssa, mm. Liikkeelle – hanke jatkuu.

Kuntosalitoiminnan hintoja nostetaan tulevalle kaudelle noin 5 prosenttia.

Kausitoiminnan toteuttamiseksi tarvitaan kausiohjaajia. Tuntiohjaajia tarvitaan lisäksi ohjaustuntien sijaistamiseen, henkilöstöliikuntaan ja koululaisten uinninopetukseen.

Osaston työhyvinvointisuunnitelma on päivitetty vuosille 2011 - 2013. Osasto on mukana tulospalkkiojärjestelmässä. Kannuste- ja palkkiojärjestelmiä hyödynnetään hyvien työsuoritusten palkitsemisessa.

Liikunnanohjaajien ammatillista täydennyskoulutusta kehitetään. Osasto järjestää säännöllistä ja suunnitelmallista koulutustoimintaa ohjaajille läpi vuoden.

Merellinen osasto

Uimarannat, saariston ulkoilualueet ja -alueet sekä ulkoilusaaret

Valvottuja uimarantoja on yhteensä 15 kappaletta: Hietaranta, Lauttasaaren Kasinon ranta, Marjaniemi, Munkkiniemi, Mustikkamaa, Tuoriniemi, Laajasalo, Aurinkolahti, Pihlajasaari, Rastila, Iso Kallahti, Kallahdenniemi ja Uunisaari, joiden valvonnasta vastaa liikuntavirasto. Seurasaaren uimalan sekä Pikkukosken uimarannan valvonnat on toteutettu uimaseurojen toimesta ostopalveluna. Huollon piiriin kuuluu myös 16 valvomatonta uimapaikkaa. Talviolosuhteiden ylläpitäminen ja kehittäminen on jatkuva prosessi.

Asiakastytyväisyyttä mitataan asiakaskyselyllä, jonka tuloksista tehdään toimenpideohjelma

Kaunissaaren sähköistyssuunnittelua jatketaan yhdessä teknisen yksikön kanssa. Kaunissaaren mökkivuokrausta jatketaan.

Lähteelän ja Elisaaren ulkoilualueita hoidetaan edelleen yrittäjävetoisesti. Hoitosopimuksia tehdään edelleen niissä kohteissa, missä se on tarkoituksenmukaista, esimerkkinä Suomenlinnan kohteiden hoitoso-

5.6.2012

---

pimus Suomenlinnan hoitokunnan kanssa. Suurin osa alueista hoide-
taan kuitenkin edelleen oman henkilöstön voimin.

Henkilöstöä koulutetaan tarvittavilla osa-alueilla.

Veneily

Uutena satamana otetaan käyttöön Saukonpaaden venesatama. Ve-
nesatamaan sijoitetaan veneilykaudeksi 2013 Tall Ships Races kisan
johdosta Hietalahdenaltaasta poistumaan joutuvat veneet.

Verkkosaaren isoille aluksille rakennettu venesatama, jossa on 39 ve-
nepaikkaa, poistuu käytöstä. Venesataman alusten kokoluokasta joh-
tuen olemassa olevista satamista ei pystytty osoittamaan korvaavia ve-
nepaikkoja.

Maksuja korotetaan maltillisesti. Venepaikka- sekä laiturinpito-oikeus
maksuja korotetaan yksi euro/metri/venepaikan perushinta ja muita
hintoja noin 4 - 5 prosenttia.

Merellisen osaston tukikohdan suunnittelua jatketaan yhteistyössä Sta-
ran kanssa.

Asiakastyytyväisyyttä mitataan asiakaskyselyllä. Perustetaan uusia
septi- ja pilssiveden tyhjennysasemia vilkkaasti liikennöityjen vene-
väylien läheisyyteen.

Yhteistyötä pelastuslaitoksen ja muiden viranomaistahojen kanssa jat-
ketaan muun muassa osallistumalla yhteisiin öljyntorjuntaharjoituksiin.
Veneiden talvisäilytysalueiden laatua parannetaan muun muassa pin-
noittamalla sekä ruuduttamalla ja numeroimalla veneiden talvisäilytys-
paikkoja. Venesatamien turvallisuutta parannetaan satamakohtaisesti
muun muassa uusimalla ponttonilaitureita.

Yhteistyötä helsinkiläisten veneseurojen yhteenliittymän "Helveneen"
kanssa jatketaan veneilykulttuurin ja veneilyolosuhteiden parantami-
seksi Helsingissä.

Henkilöstöä koulutetaan tarvittavilla osa-alueilla osaamiskartoituksen
perusteella.

Vesiliikenne

Toteutetaan tarvittavat muutos- ja korjausrakentamistyöt Hietalahden
alueella liittyen Tall Ships Races 2013 tapahtumaan. Vesiliikennelaitu-
reiden kunnostustöitä jatketaan vuoden 2012 aikana valmistuneen ve-
siliikennelaitureiden kunnostusselvityksen mukaisesti.

5.6.2012

Vesiliikenteen laituripaikkamaksuja korotetaan, erikseen kilpailutettujen laituripaikkamaksujen hinnat säilyvät ennallaan.

Helsingin Sataman kanssa yhdessä toteutetun Hernesaaren vesiliikennealtaan toiminnan kokeilu aloitetaan kesällä 2012, toiminta monipuolistuu ja sitä kehitetään, Hernesaari hankkeessa on mukana myös matkailutoimi.

Yhteistyötä kaupungin eri virastojen, Helsingin Saaristolaivurit ry:n ja muiden vesiliikennöitsijöiden kanssa jatketaan vesiliikenteen kehittämiseksi ja vesiliikenteen olosuhteiden parantamiseksi Helsingissä.

Rastilan leirintäalue

Rastilan Camping Helsinki on pitänyt asemansa yhtenä Suomen suosituimmista leirintäkohteista yöpymisvuorokausilla mitattuna. Vuonna 2009 leirintäalueella oli 99 659 yöpymisvuorokautta. Yöpymismäärät riippuvat Helsingin vetovoimaisuudesta, taloudellisten suhdanteiden kehityksestä ja suosiollisista leirintäsäistä. Mökkien ja huoltorakennusten pitäminen tuottavassa käytössä edellyttää niiden jatkuvaa kunnostamista sekä alue vaatii siististä yleisilmeestä huolehtimista.

Rastila on Helsingin ainoa leirintäalue, joka on avoinna vuoden ympäri. Asiakkaita tulee vuoden aikana alueelle noin 50 eri maasta, joten aluetta voidaan pitää myös yhtenä Suomen kansainvälisimmistä. Vuoden 2011 asiakaskunnasta 40 prosenttia oli ulkomaalaisia. Kansainvälisyys on tuonut myös omat haasteet uusien EU:hun liittyneiden maiden myötä.

Leirintäalueen asiakastyytyväisyyttä mitataan vuosittain. Kiitosta on tullut henkilökunnan palvelualltiudesta ja asiantuntemuksesta. Tuloksista on myös luettavissa se, että panostus alueen viihtyisyyteen ja turvallisuuteen on tuottanut tulosta. Näihin tullaan panostamaan edelleen.

Rastilan leirintäalue vaatii edelleen kehittämistä, jotta alue pysyy kansainvälisen laatuvaatimusten mukaisena neljän tähden leirintäalueena. Tämä edellyttää palvelutason ylläpitämistä ja monipuolistamista sekä alueen yleisilmeen nostamista edelleen.

Korkeatasoisen sisämajoitustilan suuren ympärivuotisen kysynnän vuoksi mökkien rakentamista jatketaan ja vanhoja rakennuksia kunnostaa.

Rastilan rantaan valmistui syksyllä 2011 Perhesauna II. Saunapalvelujen parantamiseksi ja kapasiteetin lisäämiseksi Rantasaunan laajennustyöt alkavat syksyllä 2012 jatkuen vuodelle 2013.

5.6.2012

Varikon kokoustilojen käyttöastetta parannetaan kurssitoiminnalla sekä kokouspalvelujen kehittämisellä.

Leirintäaluetta hoitaa kymmenen vakinaista työntekijää talvikaudella ja kesäkaudella määrää täydennetään noin 40 kausi- sekä kesätyöntekijällä.

Koulutusta järjestetään eri ryhmille tarpeen mukaan (tietotekniikka, tekniikka, siivous, ensiapu, turvallisuus).

Rastilan ohjausryhmä jatkaa toimintaansa.

Kalastus

Kalastusyksikön tehtävänä on valvoa ja kehittää kalastusta ja merilinnusta kaupungin vesialueilla. Kalastusmahdollisuuksien järjestäminen ja eri kalastajaryhmien neuvonta ovat ydinalueitamme.

Jatkamme yhteistyötä sidosryhmätoimijoiden kanssa: onkikoulutoimintaa sekä koululaisille että vanhuksille, järjestämme elokuun viimeisenä lauantaina Koskipäivä-tapahtuman ja osallistumme erilaisiin kalastusaiheisiin tapahtumiin pääkaupunkiseudulla (Pikku-Huopalahti-tapahtuma, Mätäjoki-festarit, Valtakunnallinen kalastuspäivä ym.). Yhteistyö kalatalousalan järjestöjen, muiden virastojen ja tutkimuslaitosten sekä viestimien kanssa jatkuu.

Uusi kalastuslaki saattaa tuoda muutoksia kalastuslupa- ja neuvontarintamalla, joihin reagoimme mahdollisimman nopeasti. Kalastuksenvalvontaa jatketaan tehostetusti poliisin kanssa yhteistyössä. Poikas- ja pyyntipaineistutuksia jatketaan sopimusten mukaisesti.

Kaikkien uusien työntekijöiden on myös suoritettava kalastuksenvalvonnan osaamiskoe hyväksyttävästi.

Hallinto-osasto

Osaston tuottavuutta ja palveluja parannetaan talouspalkkiojärjestelmän tavoitteiden mukaisesti. Taloushallinnon menettelytapoja ja ohjeistusta kehitetään edelleen. Myös taloushallinnon osaamista lisätään koulutuksella ja talousasioiden hoitamiseen liittyvän tiedon ajantasaisuus ja kattavuus varmistetaan.

Liikuntalautakunnan päätöksenteon tukipalveluja ylläpidetään ja kehitetään tuottavuuden parantamiseksi. Ahjo-asianhallintajärjestelmä on tehtävässä tärkeimmässä roolissa, minkä johdosta asianhallintajärjestelmän käyttötukeen kiinnitetään erityistä huomiota. Lisäksi lautakuntatyöskentelyn piirissä olevien työntekijöiden prosessituntemuksen ylläpitoon ja kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Sekä luottamus- henkilöiden että kuntalaisten mahdollisuutta tiedon saantiin paranne-

5.6.2012

taan hallinnon enemmän läpinäkyvyydellä ja vapaamuotoisen tiedonkulun parantamisella.

Lainopillisten palveluiden tuottamisessa pyritään palveluiden tavoitettavuuden ylläpitämiseen sekä oikeasisältöisen tiedon varmistamiseen. Pääpaino on riskien ennaltaehkäisyssä ja vahingonkorvausasioissa nopean ja oikeellisen ratkaisun saamisessa. Henkilöstön ammattitaidon ja tietotason ylläpitämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Tuloksellisuuden paraneminen edellyttää jatkuvan kehityksen tukemista oikeudellisesti yhä monimutkaistuvien ongelmien johdosta.

Arkistopalvelut ovat keskitetyn kirjaamon myötä johtaneet uusien toimintatapojen omaksumiseen. Palveluiden tuottavuutta parannetaan uusia toiminta-ajatuksia hyödyntämällä. Vuokravakuuksien hallinnointi on asianmukaisella tasolla ja prosessin jatkuvalla tarkkailulla vähennetään edelleen toimintaan sisältyviä riskejä.

Leevi varaus-, palvelu- ja hallintotoimintojen tietojärjestelmää kehitetään edelleen. Varaustyöjärjestelmä otettiin varausyksikössä käyttöön keväällä 2011. Liikuntaseurojen avustukset haettiin ensimmäistä kertaa kaupungin sähköisen asiointijärjestelmän kautta 2012. Sähköiset uudistukset aiheuttavat muutoksia henkilöstön työskentelytavoissa ja järjestelmien kehittäminen vaatii resursseja. Varaustyöyksikön tiivis yhteistyö liikuntaseurojen kanssa jatkuu lajikokousten ja tiedotustilaisuuksien kautta. Tulevan liikuntastrategian yksi keskeinen tavoite tulee olemaan liikuntaseurojen avustustyöjärjestelmän kehittäminen sekä tilojen mahdollinen maksullisuus. Varaustyöyksikkö koordinoi sekä kansallisia että kansainvälisiä liikunnan yhteistyötapahtumia.

Kehittämisyksikkö

Kehittämisyksikkö käynnistää liikuntastrategian viestinnän ja toimeenpanon seurannan. Kehittämisyksikön toimintaa kehitetään sen yksiköiden tulospalkkiojärjestelmien avulla.

Viestinnän painopiste on sähköisessä ja sosiaalisessa mediassa. Facebook –sivuja kehitetään, kouluttautuminen av-materiaalien tuotantoon jatkuu ja verkkosivuja kehitetään Helsingin kaupungin yhteisten verkkopalvelu-uudistusten aikataulun mukaisesti.

Liikuntastrategian perusteella kirjataan viestintästrategia seuraavaksi viideksi vuodeksi. Tämä tarkoittaa yleisstrategian jalkauttamista kaikkien tiedottamiseen ja markkinointiin – sisäisesti ja ulkoisesti.

Viestintäyksikkö jatkaa henkilöstölehti Viestikapulan julkaisemista kahdeksan kertaa vuodessa. Lisäksi kehitetään muuta sisäistä viestintää, kuten Helmi –intranet sivustoa.

5.6.2012

Tekninen yksikkö hoitaa keskitetysti liikuntaviraston rakentamisinvestointien suunnittelun, yleissuunnittelusta hankesuunnittelun kautta toteutukseen hyväksytyn työohjelman mukaan. Tekninen yksikkö vastaa liikuntaviraston teknisten laitteiden ja koneiden käytön valvonnasta.

Tekninen yksikkö osallistuu eri puolilla Helsinkiä tapahtuvaan kaavoitustyöhön sekä valmistelee kaava- ja muita lausuntoja. Tekninen yksikkö osallistuu asiantuntijana liikuntaviraston vuokrausasioiden valmisteluun sekä ylläpitää vuokrarekisteriä. Yksikkö tuottaa liikuntaviraston karttamateriaalia ja ylläpitää hallinta-alue- ja muita paikkatietoaineistoja sekä on mukana kaupungin paikkatiedon kehitystyössä.

Liikuntapalvelujen maksuperusteet

Liikuntalautakunta hyväksyi 15.5.2012 liikuntatoimen maksut ja vuokrat vuodeksi 2013. Liikuntatoimen maksuihin ja vuokriin esitettiin korotuksia.

Liikuntaviraston maksut ovat voimakkaasti subventoituja, koska liikunnan avulla yhteiskunta saa merkittäviä taloudellisia hyötyjä. Venepaikkojen ja talvisäilytysalueiden maksut kattavat parhaiten palvelun kustannukset.

Liikuntaseuroja tuetaan harjoitusvuorojen tuetulla käytöllä eli maksuttomilla harjoitusvuoroilla. Liikuntaseurojen avustusjärjestelmän uudistusta valmistellaan.

Päivisin opetusviraston koulut käyttävät ulkoliikuntapaikkoja liikunnan opetukseen ilman maksua. Jos ulkoliikuntapaikoilla ei ole varattua toimintaa, niitä voi käyttää maksutta.

Peruskoulut ja päiväkodit vapautetaan uimahalleja lukuun ottamatta tekojääratojen ja ulkokenttien, sisäliikuntapaikkojen sekä liikunta- ja palloiluhallien sisäänkäymälämaksuista arkin kello 8 – 14. Tätä vuonna 2007 alkanutta onnistunutta käytäntöä jatketaan.

Aikuisten normaalihintojen lisäksi eläkeläisille, monille eri asiakasryhmille (opiskelijat, työttömät) ja 7 - 17 vuotiailla lapsilla on omat maksunsa. Kertamaksujen lisäksi käytössä on edullisia sarja- ja kausilippuja. Ulkopaikkakuntalaisilta peritään joistakin palveluista korkeampia maksuja.

5.6.2012

Avustukset Avustus määrärahat kasvavat esityksessä 106 000 euroa vuoteen 2012 verrattuna.

Järjestötoiminnan tukeminen

Järjestötoiminnan tukemiseen esitetään 6 874 000 euroa. Esitetty määräraha on sama kuin vuoden 2012 talousarviossa.

Järjestötoiminnan tukemiseen kaupungin talousarviossa varattu määräraha osoitetaan liikuntalautakunnassa eri tukimuotoihin vuoden 2013 alussa. Työlukuna liikuntatilojen tuettuun käyttöön esitetään 3 726 000 euroa. Vuokra-avustukseen, jolla korvataan järjestöille yksityisten tilojen käytöstä aiheutuneita vuokria, esitetään 1 177 000 euron määrärahaa. Toiminta-avustusten määrärahaksi vuodeksi 2012 esitetään 1 971 000 euroa.

Liikuntatapahtumien tukeminen

Liikuntatapahtumien tukemiseen esitetään 77 000 (77 000) euron määrärahaa.

Laitos- ja säätiöavustukset

Laitos- ja säätiöavustuksina esitetään jaettavaksi 9 922 000 euroa. Liikuntalautakunta antaa lausunnon kaupunginhallitukselle niiden yhteisöjen avustushakemuksista, jotka on lueteltu vuoden 2012 talousarvion avustusliitteessä ja joille esitetään avustusta vuodeksi 2013 yli 170 000 euroa. Nämä yhteisöt ovat: Helsinki Stadion Oy, Helsinki Halli Oy, Jääkenttäsäätiö, Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy, Stadion-säätiö, Urheiluhallit Oy ja Vuosaaren Urheilutalo Oy. Näihin avustuksiin esitetään 9 697 000 (9 591 000) euroa.

Lauttasaaren Yhteiskoulun, Nuorisojääkenttä Oy:n, Suomalaisen Yhteiskoulun, Suomen Urheilumuseosäätiön ja Tapanilan Urheilutalosesätiön avustuksiksi esitetään yhteensä 225 000 (225 000) euroa. Näitä koskeva sisäinen jako päätetään tammikuussa 2013.

Yhteenveto avustuksista tuhansina euroina	TP 2011	TA 2012	TAE 2013
Järjestöavustukset yhteensä, josta	6 388	6 874	6 874
- Liikuntatilojen tuettu käyttö	3 640	3 726	3 726
- Vuokra-avustus	1 177	1 177	1 177
- Toiminta-avustus	1 571	1 971	1 971
Tapahtuma-avustus	71	77	77
Laitos- ja säätiöavustukset	9 550	9 816	9 922
Avustukset yhteensä	16 008	16 767	16 873

5.6.2012

Henkilökuntakerhon avustaminen

Henkilökuntakerhon avustamiseen ehdotetaan 13 000 euron määrärahaa, joka on sama kuin vuonna 2012.

3. INVESTOINTIOSA

Vuoden 2013 talousarvioehdotuksen lähtökohtana on kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymä vuosien 2012 - 2016 investointiohjelma ja kaupunginhallituksen 12.3.2012 hyväksymän vuoden 2013 talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2014 - 2015 laatimisohteet. Investoinneista ohjeessa todetaan, että talousarvioehdotuksen lisäksi tehdään taloussuunnitelmaehdotus vuosille 2014 - 2017. Investointiehdotuksen ottaminen talousarvioon edellyttää yleensä hankkeen sisällyttämistä voimassaolevaan taloussuunnitelmaan. Hankkeet asetetaan tärkeysjärjestykseen. Ensisijaisia ovat tällöin peruskorjaushankkeet ja ylläpitokustannuksia vähentävät korvaavat hankkeet sekä uuden asuntoalueiden toteuttamiseksi välttämättömät hankkeet. Esityksessä on huomioitu myös liikuntalautakunnan 14.2.2012 hyväksymän vuoden 2012 työohjelman mukaiset muutokset.

Liikuntalautakunta ei esitä vuoden 2013 liikuntatoimen investointien talousarvioehdotuksessa toisen lautakunnan käyttöön määrärahoja.

Investointiosaan sisältyy edelleen eräitä muutoksia aiheuttavia tekijöitä. On useita hankkeita, joiden aikatauluun tai laajuuteen on eri syistä tullut tai on vielä mahdollisesti tulossa muutoksia.

- Uusien asuinalueiden hankkeiden rakentaminen ei tapahdu samaan aikaan asuinrakentamisen kanssa (mm. Laajasuo Haagassa, Kruunuvuorenranta, Kivikko ja Vuosaari). Taloussuunnitelman raamiin ei mahdu kaikkia Jätkäsaaren uusia hankkeita (Bunkkeri, liikuntapuisto ja venesatamat).
- Suunnitelma sisältää Paloheinän ulkoilumajan huoltotilojen laajennuksen, koska se pitäisi ajallisesti toteuttaa Jokeri 2:n tunnelin rakentamisen yhteydessä.
- Suunnitelmassa esitetään Kruunuvuorenrantaan rakennettavan merellisen tukikohdan rahoitus kokonaan investointiraamin päälle, koska on osoitettavissa siitä saatu euromääräinen (poistuvat tukikohta-alueet) hyöty kaupungille.
- Mikäli Roihupellon tukikohta joutuu siirtymään rakentamisen tieltä Kivikkoon, pitää sille saada erillISRahoitus.
- Kirkkonummen Kantvikin alueen käyttöönottoinvestointeja ei sisälly esitykseen.
- Vesiliikennelaiturien peruskorjauksia eikä väylien ruoppauksia (siirretty liikuntaviraston vastuulle) ole mahdollista sisällyttää riittävässä määrin taloussuunnitelman raamiin.

5.6.2012

Näiden isojen hankkeiden aikataulujen mahdolliset muutokset vaikeuttavat niiden tarkkaa sijoittamista taloussuunnitelmaan ja annettuun raamiin. Vaikka taloussuunnitelmakauden pysyminen raamissa on erittäin vaikeata, tullaan talousarviot aikanaan tietyin edellytyksin laatimaan annettuun raamiin.

Investointiehdotus vuodelle 2013

Kaupunginvaltuuston 16.11.2011 hyväksymässä taloussuunnitelmassa liikuntatoimen investoinnit vuodelle 2013 olivat 11,3 miljoonaa euroa ja Rastilan leirintäalueelle 0,3 miljoonaa euroa eli yhteensä 11,6 miljoonaa euroa. Kaupunginhallituksen 12.3.2012 antama liikuntatoimen raami on em. taloussuunnitelman mukainen. Vuonna 2011 vastaava käytetty määräraha oli lähes 14,2 miljoonaa euroa ja lähiörahan kanssa yli 14,7 miljoonaa euroa.

Liikuntatoimen vuoden 2013 talousarvioehdotuksessa esitetään perusparannuksiin 11,17 miljoonaa euroa ja uudisrakentamiseen 2,5 miljoonaa euroa sekä suunnitteluun 0,4 miljoonaa euroa ja Rastilan leirintäalueelle 0,38 miljoonaa euroa eli yhteensä 14,45 miljoonaa euroa, joka ylittää liikuntatoimelle asetetun raamin 2,85 miljoonalla eurolla. Raamin ylitys johtuu siitä, että oletuksena on, että Oulunkylän tekojäärädan peruskorjaukselle myönnetty valtionapu 0,75 miljoonaa euroa, liikuntavirastolle siirtyneen hiihtohallin töihin 0,3 miljoonaa euroa ja isojen kiinteistöjen kuntoarvioihin perustuviin lisäperuskorjaustarpeisiin 1,8 miljoonaa euroa saadaan ylitysoikeutena vuoden 2013 talousarvioon. Tällä oletuksella esitys on raamin mukainen.

Vuoden 2013 suurimmat hankkeet

Suurin talousarvioesitykseen sisältyvä perusparannushanke on Oulunkylän tekojäärädan pinnoituksen (jo vuonna 2012) ja valaistuksen peruskorjaus.

Hallintokuntarajat ylittävät yhteishankkeet - lähiliikuntapaikat

Lähiliikuntapaikkoja on tarkoitus toteuttaa yhdessä opetusviraston, nuorisosiainkeskuksen, rakennusviraston, sosiaaliviraston ja tilakeskuksen kanssa. Hankkeiden toteuttamisessa on tarkoitus käyttää hyväksi Herttoniemen - Roihuvuoren alueella Terveellinen Kaupunginosa -projektin (TKO) kokemuksia. Periaatteena on, että yhteishankkeiden avulla saadaan sekä koulujen että päiväkotien pihat lähiliikuntapaikoiksi siten, että ne ovat päivällä koulujen ja päiväkotien käytössä ja iltaisin kaikkien alueen asukkaiden käytössä.

5.6.2012

Ulkoilureitit

Ulkoilureittien rakentamiseen ja perusparantamiseen on esitetty yhteensä 0,5 miljoonaa euroa. Reittien toteutus tapahtuu ulkoilureittityöryhmän esitysten mukaisesti usean eri hallintokunnan yhteistyönä. Ulkoilureittien varrelle tullaan jatkamaan ulkokuntoilulaitteiden hankkimista.

World Design Capital Helsinki 2012

Liikuntatoimen WDC-hankkeita ("Muotoile itsesi" –hanke ja "Säilö" –hanke) on tarkoitus jatkaa osana normaalia rakentamistoimintaa.

Yksityiskohtainen luettelo vuoden 2013 investointiehdotuksesta on esitetty esityslistan liitteessä yhdessä vuosien 2014 - 2017 taloussuunnitelmaehdotuksen kanssa.

Investointiehdotus vuosille 2014 - 2017

Uudet asuntoalueet

On edellytetty, että uusien asuntoalueiden palvelut rakennetaan samaan aikaan, kun asukkaat muuttavat uusille alueille. Tämän esityksen mukaan uudet palvelut syntyvät kuitenkin edelleen selvällä viiveellä, eikä samaan aikaan asukkaiden tulon kanssa. Lisäksi palvelut puuttuvat vielä monilta vanhoiltakin asuntoalueilta. Uusien asuinalueiden rakentamisesta päätettäessä – jo asemakaavojen hyväksymisvaiheessa – pitäisi samalla päättää liikuntapaikkojen rahoituksesta näille alueille.

Toisaalta uusia investointihankkeita ei pystytä toteuttamaan, ellei samalla saada korotuksia käyttömäärärahoihin, sisäisiin vuokriin, ylläpitoon ja henkilöstöön.

Tekonurmikentät

Esitykseen sisältyy tekonurmien rakentamisohjelma. Tarkoituksena on aina kenttien peruskorjauksen yhteydessä päättää uudesta pintamateriaalista ja muuttaa luonnonnurmi- tai kivituhkapintaisia kenttiä kumirouhetekonurmikentiksi. Tällä toimenpiteellä pystytään lisäämään merkittävästi kenttien käyttötuntien määrää keväisin ja syksyisin sekä päivittäin ja vähentämään hoitokustannuksia. Muutos hyödyttää myös koulu liikuntaa. Yhtä kenttää esitetään lämmitettäväksi (Käpylä), tosin tämä joudutaan arvioimaan mahdollisesti uudelleen hankkeen tullessa ajankohtaiseksi ja sovittamaan yhteen energiansäästöohjelman kanssa.

5.6.2012

Tekojääradat

Ainoastaan tekojääratoja rakentamalla voidaan nykyäissä taata helsinkiläisille luistelumahdollisuus. Esitys sisältää liikuntapoliittisen ohjelman mukaisesti vielä yhden tekojääradan. Sen rakentamista on selvitetty yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston kanssa Tehtaanpuistoon, koska sitä ei saakaan rakentaa Johanneksen kentälle, kuten aiemmissa esityksissä oli ajateltu.

Ulkoilureitit

Ulkoilureittien rakentamista jatketaan ulkoilureittityöryhmän tekemien esitysten mukaisesti.

Ampumarata

Pääkaupunkiseudun kaupunginjohtajat asettivat 10.12.2009 ampu-maurheilukeskushanketta varten selvitysryhmän, johon kutsuttiin pääkaupunkiseudun kuntien lisäksi edustajat Kirkkonummelta, Tuusulasta, Sipoosta, Nurmijärveltä ja Vihdistä. Kauniaista lukuun ottamatta edustajat nimettiin ja työ on valmis.

Selvityksessä löydettiin kaksi mahdollista paikkaa ampumaradalle: Kirkkonummen Kauhala ja Sipoon Savijärvi. Kauhala vaatii kuitenkin asemakaavan muutoksen. Sipoossa voitaisiin edetä nopeammin. Paikallisella seuralla (SSG) on oma ampumarata ja SMY:llä on ampumarata aivan vieressä Helsingin kaupungin omistamalla maalla. Esitykseen ei sisälly hankkeelle rahoitusta.

Venesatamat

Resurssit kohdistetaan lähinnä välttämättömiin perusparannustöihin ja palvelutason parantamiseen olemassa olevissa venesatamissa. Vanhoja, käyttöikänsä päässä olevia ponttoneita esitetään uusittavaksi. Veneiden suurelle keskitetylle talvisäilytysalueelle etsitään edelleenkin paikkaa. Sellaista tullaan esittämään ainakin Kirkkonummen Kantvikin alueelle, mutta sekin on vain osaratkaisu. Hanke pyritään käynnistämään suunnitelmakauden aikana ja etsimään sille toteuttaja ja ylläpitäjä. Esitykseen ei vielä sisälly määrärahoja hankkeelle. Sataman poistutua Jätkäsaaresta, voidaan veneiden talvisäilytys ratkaista siellä väliaikaisesti useiksi vuosiksi.

Kelluvat uimalat

Kauden loppuksi on ollut tarkoitus rakentaa kelluva uimala Vanhankaupunginlahdelle Arabianrantaan tai Hernesaaren rantaan, se ei kuitenkaan mahdu annettuun investointiraamiin.

5.6.2012

Rastilan leirintäalue

Rastilan leirintäalueelle panostamista esitetään jatkettavaksi vuonna 2013. Tarkoituksena on keskittää alueen uudisrakentaminen (vuokratavat mökit ja saunat) vuosille 2013 - 2014 ja sitten rauhoittaa rakentaminen vuosittaisia peruskorjauksia lukuun ottamatta muutamaksi vuodeksi.

Suomen Olympiakomitean esitys merkittävistä rakentamishankkeista

Suomen Olympiakomitean hallitus on listannut huippu-urheilun merkittävimmät hankkeet vuosille 2011 - 2015, joille se toivoo valtion taloudellista tukea. Ykköshankkeena on Olympiastadionin, siihen ei tässä suunnitelmassa esitetä määrärahoja.

Yksityiskohtainen luettelo vuosien 2014 - 2017 rakentamishankkeista on esitetty esityslistan liitteessä.

Tiedossa olevia yksityisiä hankkeita ovat mm. seuraavat:

- Sisävelodromi Longinojan laaksoon Malmille
- Tuomarinkylän kartanon uusi maneesi
- Myllypuron Tenniskeskuksen kuplan korvaus kiinteällä rakennuksella
- Kaarelan jäähalli

Irtaimen omaisuuden perushankinta

Irtaimen omaisuuden perushankintaan esitetään 1 135 000 euron määrärahaa (liitteet 2 ja 3). Esitys sisältää eri IT-kehityshankkeisiin 240 000 euron määrärahan, joka kohdistuu yhteistyössä kulttuurikeskuksen kanssa hankittavan varausjärjestelmän jatkokehittämiseen sekä kassa- ja kulunvalvonta järjestelmän kehittämiseen. Taloussuunnitelma vuosille esitetään noin miljoonan euron vuosittaista määrärahaa, mikä on se taso, joka liikuntaviraston näkemyksen mukaan vaaditaan, että kalustoa uusitaan taloudellisesti järkevällä tavalla.

TALOUSARVIOEHDOTUS 2013 OSASTOITTAIN

KÄYTTÖTULOT	TP- 2009	TP- 2010	TP- 2011	TB- 2012	TAE-2013/ TP-2011	TAE-2013/ TB-2012
4 41 01					%	%
LIIKUNTAJOHTAJAN YKSIKKÖ	0	1	2	7	7	272,5 0,0
Myyntitulot	0	0	0	0	0	#JAKO/0!
Maksutulot	0	0	0	0	0	-100,0 #JAKO/0!
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	#JAKO/0! #JAKO/0!
Vuokratulot	0	1	0	3	3	#JAKO/0! 0,0
Muut toimintatulot	0	0	2	4	4	115,6 0,0
LIIKUNTALAITOSOSASTO	6142	6528	6321	6300	6220	-1,6 -1,3
Myyntitulot	4051	4176	3977	4003	3915	-1,6 -2,2
Maksutulot	29	26	25	0	0	-100,0 #JAKO/0!
Vuokratulot	2047	2321	2315	2297	2300	-0,6 0,1
Muut toimintatulot	14	5	4	0	5	25,0 #JAKO/0!
ULKOLIIKUNTAOSASTO	1326	1522	1471	1400	1400	-4,8 0,0
Myyntitulot	737	723	719	691	691	-3,9 0,0
Maksutulot	37	36	24	0	0	-100,0 #JAKO/0!
Vuokratulot	536	722	694	687	687	-1,0 0,0
Muut toimintatulot	16	41	34	22	22	-35,3 0,0
HALLINTO-OSASTO	21	16	12	10	10	-19,2 0,0
Myyntitulot	21	16	12	10	10	-19,2 0,0
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0	#JAKO/0! #JAKO/0!
Muut toimintatulot	0	0	0	0	0	#JAKO/0! #JAKO/0!
4 41 02						
MERELLINEN OSASTO	4328	4570	4609	4463	4463	-3,2 0,0
Myyntitulot	3749	3886	3932	3822	3822	-2,8 0,0
Maksutulot	31	69	53	38	38	-28,3 0,0
Vuokratulot	538	600	620	597	597	-3,7 0,0
Muut toimintatulot	10	15	4	6	6	50,0 0,0
4 41 03						
LIIKUNNANOHJAUSOSASTO	1346	1380	1602	1320	1400	-12,6 6,1
Myyntitulot	1333	1364	1549	1320	1400	-9,6 6,1
Maksutulot	0	0	0	0	0	#JAKO/0! #JAKO/0!
Tuet ja avustukset	13	15	50	0	0	-100,0 #JAKO/0!
Muut toimintatulot	0	1	3	0	0	-100,0 #JAKO/0!
4 41						
LIIKUNTATOIMEN TULOT YHT.	13163	14017	14018	13500	13500	-3,7 0,0

LIIKUNTAVIRASTO

TALOUSARVIOEHDOTUS 2013 OSASTOITTAIN

sivu 2

KÄYTTÖMENOT	TP- 2009	TP- 2010	TP- 2011	TB- 2012	TAE- 2013	TAE-2013/ TP-2011 %	TAE-2013/ TB-2012 %
4 41 01							
LIIKUNTAJOHTAJAN YKSIKKÖ	19975	17552	18520	19518	20154	-8,8	-3,3
(ilman avustuksia)	2921	2339	2499	2738	3268	-30,8	-19,4
Palkat	1290	1100	1072	1225	1306	-21,8	-6,6
Henkilösivumenot	455	374	369	415	442	-19,8	-6,5
Palvelujen ostot	896	663	815	898	1312	-60,9	-46,1
Aineet, tarvikkeet ja tav.	163	102	118	90	92	22,2	-2,2
Avustukset	17055	15213	16021	16780	16886	-5,4	-0,6
Vuokrat	108	87	98	88	94	4,2	-6,8
Muut toimintamenot	9	13	26	22	22	15,4	0,0
LIIKUNTALAITOSOSASTO	26404	26748	27273	27364	28275	-3,7	-3,3
(ilman sisäisiä vuokria)	13375	13165	13201	13148	13725	-4,0	-4,4
Palkat	5798	5878	5963	5959	6205	-4,1	-4,1
Henkilösivumenot	2067	2038	2083	2031	2114	-1,5	-4,1
Palvelujen ostot	1844	1998	1955	1887	1967	-0,6	-4,2
Aineet, tarvikkeet ja tav.	3202	2970	3110	3205	3372	-8,4	-5,2
Vuokrat	461	250	78	49	50	35,9	-2,0
Sisäiset vuokrat	13029	13583	14072	14216	14550	-3,4	-2,3
Muut toimintamenot	4	31	12	17	17	-41,7	0,0
ULKOLIIKUNTAOSASTO	19593	19609	19617	19631	20300	-3,5	-3,4
(ilman sisäisiä vuokria)	12508	11944	11768	11591	12153	-3,3	-4,8
Palkat	5519	5537	5389	5341	5466	-1,4	-2,3
Henkilösivumenot	1949	1907	1840	1810	1852	-0,7	-2,3
Palvelujen ostot	1993	1956	1773	1672	1700	4,1	-1,7
Aineet, tarvikkeet ja tav.	2595	2087	2291	2225	2477	-8,1	-11,3
Vuokrat	449	442	466	528	643	-38,0	-21,8
Sisäiset vuokrat	7085	7665	7849	8040	8147	-3,8	-1,3
Muut toimintamenot	3	15	9	15	15	-66,7	0,0

KÄYTTÖMENOT	TP- 2009	TP- 2010	TP- 2011	TB- 2012	TAE- 2013	TAE-2013/ TP-2011 %	TAE-2013/ TB-2012 %
4 41 01							
HALLINTO-OSASTO	1355	1787	1868	1964	2028	-8,5	-3,3
Palkat	687	960	995	1020	1036	-4,1	-1,6
Henkilösivumenot	243	329	339	345	350	-3,3	-1,4
Palvelujen ostot	303	397	435	492	535	-22,9	-8,7
Aineet, tarvikkeet ja tav.	49	73	85	78	78	7,9	0,0
Vuokrat	72	28	14	28	28	-100,0	0,0
Muut toimintamenot	1	0	0	1	1	#JAKO/0!	0,0
4 41 02							
MERELLINEN OSASTO	7479	7925	7833	7793	8000	-2,1	-2,7
(ilman sisäisiä vuokria)	5293	5376	5129	4980	5125	0,1	-2,9
Palkat	2006	1989	1991	2056	2100	-5,5	-2,1
Henkilösivumenot	709	683	686	707	721	-5,1	-2,0
Palvelujen ostot	1629	1778	1562	1166	1339	14,3	-14,8
Aineet, tarvikkeet ja tav.	769	761	739	891	805	-8,9	9,7
Vuokrat	66	67	49	88	88	-79,6	0,0
Sisäiset vuokrat	2185	2549	2704	2813	2875	-6,3	-2,2
Muut toimintamenot	113	98	102	72	72	29,4	0,0
Meos toimintakate	-3151	-3355	-3224	-3330	-3537	-9,7	-6,2
4 41 03							
LIIKUNNANOHJAUSOSASTO	2172	2447	2500	2560	2640	-5,6	-3,1
(ilman sisäisiä vuokria)	2168	2440	2488	2560	2640	-6,1	-3,1
Palkat	1206	1286	1371	1370	1400	-2,1	-2,2
Henkilösivumenot	429	451	480	463	473	1,4	-2,2
Palvelujen ostot	352	383	374	462	502	-34,1	-8,7
Aineet, tarvikkeet ja tav.	120	264	228	173	173	24,0	0,0
Vuokrat	61	55	33	88	88	-166,7	0,0
Sisäiset vuokrat	4	7	12	0	0	100,0	#JAKO/0!
Muut toimintamenot	0	1	3	4	4	-33,3	0,0
Lios toimintakate	-827	-1067	-898	-1240	-1240	-38,1	0,0
4 41							
LIIKUNTATOIMEN MENOT YHT	76978	76068	77611	78830	81397	-4,9	-3,3
(ilman sis. vuokria ja avustuksia)	37620	37051	36953	36981	38939	-5,4	-5,3

LIIKUNTATOIMEN TALOUSARVIOEHDOTUS 2013

4 41	KÄYTTÖTULOT	TP- 2009	TP- 2010	TP- 2011	TB- 2012	TAE-2013	TAE-2013/ TP-2011 %	TAE-2013/ TB-2012 %
	Myyntituotot	9892	10165	10190	9846	9838	-3,5	-0,1
	Maksutuotot	97	131	101	38	38	-62,5	0,0
	Tuet ja avustukset	13	15	50	0	0	-100,0	#JAKO/0!
	Vuokratuotot	3121	3644	3629	3584	3587	-1,2	0,1
	Muut tuotot	40	62	47	32	37	-21,0	15,6
	LIV TULOT YHT.	13163	14017	14018	13500	13500	-3,7	0,0
	Raami 2013					13500		
	Ero tae2013-raami					0		
4 41	KÄYTTÖMENOT	TP- 2009	TP- 2010	TP- 2011	TB- 2012	TAE-2013	TAE-2013/ TP-2011 %	TAE-2013/ TB-2012 %
	Palkat	16506	16750	16781	16971	17513	-4,4	-3,2
	Muut henkilöstömenot	5852	5782	5796	5771	5952	-2,7	-3,1
	Palvelujen ostot	7017	7175	6916	6577	7355	-6,4	-11,8
	Aineet, tarvikkeet ja tav.	6898	6257	6570	6662	6997	-6,5	-5,0
	Vuokrat	1218	929	738	869	991	-34,3	-14,0
	Sisäiset vuokrat	22303	23804	24637	25069	25572	-3,8	-2,0
	Muut toimintamenot	130	158	152	131	131	13,8	0,0
	Avustukset	17055	15213	16021	16780	16886	-5,4	-0,6
	LIV MENOT YHT.	76978	76068	77611	78830	81397	-4,9	-3,3
	(ilman sis.vuokria ja avu:	37620	37051	36953	36981	38939	-5,4	-5,3
	Raami 2013					81397		
	Ero tae2013-raami					0		
	TOIMINTAKATE	-63815	-62051	-63594	-65330	-67897	-6,8	-3,9
	Raami 2013					-67897		
	Ero tae2013-raami					0		

15.4.2012

Kohta	Käyttö 2011	Talousarvio 2012	Lautakunnan ehdotus 2013	Kohdan nimike selityksineen	Talousarvio
	926 922	930 000	1 135 000	80925 IRTAIMEN OMAISUUDEN PERUSHANKINTA	
01	174 417	140 000	190 000	Liikuntajohtajan yksikkö	
01	344 981	310 000	460 000	Liikuntalaitososasto	
01	319 986	320 000	335 000	Ulkoliikuntaosasto	
02	87 537	160 000	150 000	Merellinen osasto	
03	0	0	0	Liikunnanohjausosasto	

IRTAIMEN OMAISUUDEN HANKINTAEHDOTUS VUODEKSI 2013

Liikuntajohtajan kehittämissyksikkö	190 000
Atk-ohjelmistoja ja laitteita (varausjärjestelmä Leevi)	
Henkilöauto	
Liikuntalaitososasto	460 000
Kassa- ja kulunvalvontajärjestelmän jatko	
Iso jäänhoitokone (Oulunkylä)	
Kuntosalivälineet	
Liikuntavälineitä	
Voimisteluvälineitä	
Siivouskoneita	
Kaukalo (Pirkkola)	
Ulkoliikuntaosasto	335 000
Keskikokoiset kunnossapitotarktorit	
Wille kiinteistötraktori / vastaava	
Pienet kiinteistötraktorit	
Ruohonleikkurit Kela	
Nurmenhoitovälineitä	
Jäämatti	
Merellinen osasto	150 000
Perämoottori (työlautta Puotila)	
Perämoottori (työlautta Sompa)	
Hiekanseulainkone	
Avolavapakettiautot	
LIIKUNTATOIMI YHTEENSÄ	1 135 000
RAAMI 2013	900 000
EROTUS	-235 000

Virastojen irtaimen omaisuuden perushankinnat 2013-2017

Ilmoitetaan 1 000 euroina, täyttöohjeet erillisellä välilehdellä

Virasto	TA-luku	TA-kohta
Liikuntavirasto (merellinen toisessa taulukossa)	8 09	2501

RAAMI 2013 1 000 €	ERO 1 000 €
	-985

	TAE 2013 1 000 €	TS 2014 1 000 €	TS 2015 1 000 €	2016 ALUSTAVA 1 000 €	2017 ALUSTAVA 1 000 €
Irtaimen omaisuuden perushankinta	985	1 080	985	900	955

Irtaimen omaisuuden perushankinta, muut kuin IT-investoinnit	745	880	885	800	855
--	-----	-----	-----	-----	-----

Kalusteet (nimeä kokonaisuus)	0	0	0	0	0
- hankintakokonaisuus 1					
- hankintakokonaisuus 2					
- hankintakokonaisuus 3					
- hankintakokonaisuus 4					
- muut kalustohankinnat					

Työkoneiden ja autojen hankinta	170	135	30	30	100
Työkoneet	120	135			100
Autot	50		30	30	

Muut irtaimen omaisuuden hankinnat (ei sisälly edellisiin)	575	745	855	770	755
Kuntosalivälineet	80	80	100	100	80
Liikuntavälineet	70	80	100	100	80
Siivouskoneet	30	30	30	30	30
Kaukalo (Pirkkola)	60				
Kaukalo (Oulunkylä)			60		
Keskikokoiset kunnossapitotarktorit	70	70	70	140	70
Wille kiinteistötraktori / vastaava	135	135	110		135
Pienet kiinteistötraktorit	50	100	100	100	100
Ruohonleikkurit Kela	30	30	60	60	30
Ruohonleikkurit Taso		30			
Nurmenhoitovälineitä	30		30		30
Tekonurmenhoitokone				50	
Katehiekkan levitin			25		
Jäämatti	20			30	
Maastoajoneuvo		30			30
Kaukalot		30	30	30	30
Jäähoitokone		130		130	
Latukone			140		140

Irtaimen omaisuuden perushankinta, IT-investoinnit	240	200	100	100	100
--	-----	-----	-----	-----	-----

Hankekorteilla ilmoitetut omat tietotekniikkahankkeet	240	200	100	100	100
---	-----	-----	-----	-----	-----

Muut kuin hankekorteilla ilmoitetut IT-investoinnit	0	0	0	0	0
Kannettavat tietokoneet					
Mobiililaitteet					
Palvelimet					
Tulostimet					
Verkkolaitteet					
Lisenssit, käyttöoikeudet					
Järjestelmät					
Muut IT-hankinnat (eivät sisälly ylläoleviin)					

Virastojen irtaimen omaisuuden perushankinnat 2013-2017

Ilmoitetaan 1 000 euroina, täyttöohjeet erillisellä välilehdellä

Virasto	TA-luku	TA-kohta	RAAMI 2013 1 000 €	ERO 1 000 €
Liikuntavirasto/ Merellinen osasto	8 09	2502		-150

	TAE 2013 1 000 €	TS 2014 1 000 €	TS 2015 1 000 €	2016 ALUSTAVA 1 000 €	2017 ALUSTAVA 1 000 €
Irtaimen omaisuuden perushankinta	150	200	163	198	195

Irtaimen omaisuuden perushankinta, muut kuin IT-investoinnit	150	200	163	198	195
--	-----	-----	-----	-----	-----

Kalusteet (nimeä kokonaisuus)	0	0	10	20	0
- Rastilan kalusteet			10	20	
- hankintakokonaisuus 2					
- hankintakokonaisuus 3					
- hankintakokonaisuus 4					
- muut kalustohankinnat					

Työkoneiden ja autojen hankinta	120	200	140	153	195
Työkoneet	70	150	110	98	195
Autot	50	50	30	55	

Muut Irtaimen omaisuuden hankinnat (ei sisälly edellisiin)	30	0	13	25	0
- Perämoottoreita	30		13		
-Traktori-peräkärri				25	
- hankintakokonaisuus 3					
- hankintakokonaisuus 4					
- hankintakokonaisuus 5					
- hankintakokonaisuus 6					
- hankintakokonaisuus 7					
- hankintakokonaisuus 8					

Irtaimen omaisuuden perushankinta, IT-investoinnit	0	0	0	0	0
--	---	---	---	---	---

Hankekorteilla ilmoitetut omat tietotekniikkahankkeet					
---	--	--	--	--	--

Muut kuin hankekorteilla ilmoitetut IT-investoinnit	0	0	0	0	0
Kannettavat tietokoneet					
Mobiililaitteet					
Palvelimet					
Tulostimet					
Verkkolaitteet					
Lisenssit, käyttöoikeudet					
Järjestelmät					
Muut IT-hankinnat (eivät sisälly ylläoleviin)					

15.5.2012

Kohta	Käyttö 2011	Talousarvio 2012	Lautakunnan ehdotus 2013	Kohdan nimike selityksineen	Talousarvio
807	14 191 963	12 632 000	14 450 000	LIIKUNTAPAIKKOJEN SUUNNITTELU, RAKENTAMINEN JA PERUSPARANNUKSET	
08	13 302 016	12 432 000	14 070 000	Liikuntavirasto	
01	5 786 124	3 092 000	1 500 000	Urheilulaitokset ja kentät	
02	202116	700 000	500 000	Ulkoi-alueiden ja -puistojen rakennustyöt	
03	197 589	400 000	300 000	Ulkotiet ja kunnat	
06	6 266 595	7 740 000	11 170 000	Liikuntapaikkojen perusparannukset	
07	451 815	200 000	200 000	Venematat	
20	397 777	300 000	400 000	Suunnittelu	
09	889 947	200 000	380 000	Rastilan leirintäalue	
		lisäksi			
		2 428 000		Kaupunginvaltuuston 11.1.2012 myöntämä ylitysoikeusmäärä- ha	
		Yhteensä käytettävissä 15 060 000			

Liikuntatoimen investointien työohjelma 2012 ja TAE 2013 ja TSE 2014-2017

1 (4)
LIITE 6

Kust.paikka		Suur- piiri	Hanke- numero	Hankkeen nimi	Mahdollinen ulkopuolinen rahoitus	2011-17 Rakenta- miskus- tannukset milj. euroa	Rak. ajoitus	RAHOITUS (milj. euroa)								
1000=LJ	2000=Laos							3000=Ulos	4000=Meos	4001=Rastila	TA 2012	TAE2013	2014	2015	2016	2017
8 07 08																
UUDISRAKENTAMINEN																
URHEILULAITOKSET JA -KENTÄT (01)																
3000	1			Jätkäsaaren liikuntapuisto ja Bunkkeri		2,500	2016-									
3000	1			*Tehtaanpuiston kenttä, tekojäärata ja huoltorakennus		1,400	2014-15			0,900	1,500					
3000	3	61304		Käpylän liikuntapuisto, Messukeskuksen aiheuttamat muutokset		1,229	2011-14	0,200	0,400							
3000	4			Paloheinän ulkoilumaiden laajennus ja huoltotilat	Jokeri 2.	1,000	2014		1,000							
4000	6			Kruunuvooren rannan uimaranta		0,800	2016-									
3000	7	61306		*Vuosaaren liikuntapuisto		1,900	2011-	0,230			0,300					
4000	7			Rastilan uimarannan huoltorakennus		0,500	2015-16			0,300	0,500					
3000	7	61341		*Kivikon liikuntapuisto, pallokentät, kumiruuhetkonurmi ym.	Valt. apu 0,098 Me	1,792	2011-	0,500			0,200					
1000	8	61105		Östersundomin liikuntapaikkojen suunnittelu ja toteutus		1,110	2011-	0,185			0,500					
1000	9	61107		WDC Säilöt		0,700	2011-	0,200			0,500					
1000	9	61103		*Lähiiliikuntapaikat	Yhdessä Opev, Sosv, HKR	3,650	2011-	1,000	0,500	0,500	0,400					
3000	9	61301		*Seurojen yhteishankkeet, juniorihallit yms.	Urheiluseurat	1,000	2011-	0,200	0,100	0,200	0,100					
1000	9	61106		Kuntoliuvälineet, ilmoitustaulut, opasteet		0,855	2011-	0,330	0,100	0,100	0,100					
1000	9			Kenttien katsomot		0,200	2015			0,200						
1000	9	61102		Liikuntapaikkojen aidat		0,637	2011-	0,050	0,100	0,100	0,100					
1000	9	61104		Jätehuoltorakenteita		0,817	2011-	0,240	0,100	0,100	0,100					
1000	9	61101		Pienet nimeämättömät kohteet		0,697	2011-	0,050	0,100	0,100	0,100					
(01) URHEILULAITOKSET JA -KENTÄT YHTEENSÄ						26,594	2011-17	4,703	1,500	3,000	4,600					

Liikuntatoimen investointien työohjelma 2012 ja TAE 2013 ja TSE 2014-2017

2 (4)
LIITE 6

Kust.paikka		Suur- piiri	Hanke- numero	Hankkeen nimi	Mahdollinen ulkopuolinen rahoitus	2011-17 Rakenta- miskus- tannukset milj. euroa	Rak. ajoitus	RAHOITUS (milj. euroa)				
1000=LJ	2000=Laos							3000=Ulos	4000=Meos	4001=Rastila	TA 2012	TAE2013
8 07 08												
ULKOILUALUEET JA -PUISTOT (02)												
4000	1	61413		Pihlajasaari, laiturit, sauna, varastot ym.		0,618	2011-	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
4000	9	61414		Ulkoilualueet, Kaunissaari, Elisaari, Lähteelä, Malkasaari ym.		0,721	2011-	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
4000	9			Kaunissaaren sähkö		0,200	2015			0,200		
3000	9	61312		Ulkoilualueet, Salmi, Luukkaa ym.		0,651	2011-	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
1000	9	61112		Jätehuolto, pienpuhdistamot ym.		0,610	2011-	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
1000	9	61111		Pienet nimeämättömät kohteet		0,550	2011-	0,050	0,100	0,100	0,100	0,100
				(02) ULKOILUALUEET JA -PUISTOT YHTEENSA		3,452	2011-17	0,550	0,500	0,700	0,500	0,500
8 07 08												
ULKOILUTIET JA KUNTORADAT (03)												
3000	9	61331		(03) ULKOILUTIET JA KUNTORADAT YHTEENSA		2,097	2011-17	0,100	0,300	0,400	0,400	0,400
8 07 08												
VENESATAMAT (07)												
4000	6			Merellisten palvelujen tukikohta (HKR)		6,975	2014-17		0,275	1,000	4,000	1,700
4000	9	61421		Venesatamat, ponttonit, valaistus, sähkö- ja vesipisteet ym.		1,774	2011-	0,200	0,200	0,300	0,300	0,200
				(07) VENESATAMAT YHTEENSA		8,786	2011-17	0,213	0,200	1,300	4,300	1,900
UUDISRAKENTAMINEN YHTEENSA												
						40,929	2011-17	5,566	2,500	4,275	5,400	9,800
8 07 08												
PERUSPARANTAMINEN (06)												
2000	1	61257		Töölön kisahalli, peruskorjaustöitä		7,859	2011-	0,420	0,600	1,000	1,700	3,000
3000	1			*Töölön pallokenttä		0,300	2013		0,300			
2000	1	61253		Uimastadion		2,221	2011-	0,100	0,600	0,500	0,300	0,300
4000	2	61462		Seurasaari, uimaranta ym.		0,311	2011-13	0,100	0,100			
2000	1	61252		Yrjönkadun uimahalli		1,325	2011-	0,120	0,100	0,300	0,200	0,400
4000	1	61463		Pihlajasaari, rakennukset ym.		1,177	2011-	0,100	0,250	0,300	0,100	0,100
3000	1			*Lautasaaren kenttä, kumirouhetekonurmi		1,000	2013-14		0,500	0,500		
2000	1			Katajanokan liikuntahalli		0,400	2014		0,400	0,400		
4000	1			Soutustadion		0,250	2013-14		0,150	0,100		
3000	2			Konalan kenttä		0,400	2016				0,400	
3000	2			Munkkiniemen kenttä		0,600	2013-14		0,200	0,400		
2000	2			Ruskeasuon liikuntahalli, tallit ja kentät		1,800	2013-16		0,400	0,200	0,500	0,700
3000	3			*Käpylän liikuntapuisto, kumirouhetekonurmi		0,600	2013		0,600			
2000	3			Kumpulan maauimala		0,100	2013		0,100			
2000	4			Oulunkylän liikuntapuisto, huolto- ja katsomorakennus		1,400	2013-15		0,600	0,300	0,500	
2000	4	61258		*Oulunkylän liikuntapuisto, tekojäärädan pinnoite ym.		3,433	2011-14		1,020	0,300		
2000	4			Pirkkolan liikuntapuisto, Plotti ym.	Valt.apua 0,75 Me	0,800	2014-15		0,600	0,200		

Liikuntatoimen investointien työohjelma 2012 ja TAE 2013 ja TSE 2014-2017

3(4)
LIITE 6

Kust.paikka 1000=LJ 2000=Laos 3000=Ulos 4000=Meos 4001=Rastila	Suur- piiri	Hanke- numero	Hankkeen nimi	Mahdollinen ulkopuolinen rahoitus	2011-17 Rakenta- miskus- tannukset milj. euroa	Rak. ajoitus	RAHOITUS (milj. euroa)					
							TA 2012	TAE2013	2014	2015	2016	2017
2000	4	61251	Pirkkolan liikuntapuisto, jäähallin kylmäkonemuutos ym.		1,200	2011-16	0,040	0,200	0,400	0,400	0,100	
3000	4	61256	Pirkkolan liikuntapuisto, kuntosalit ym.		0,300	2011-13	0,100	0,200				
2000	4		*Pirkkolan liikuntapuisto, kumirouhetekonurmi, yu-kenttä ym		1,000	2015			1,000			
3000	4		Tuomarinkylän kartano, kentät ym.		0,200	2015				0,200		
3000	5		Siltamäen liikuntapuisto		0,100	2013		0,100				
3000	5		Tapanilan urheilukenttä, kumirouhetekonurmi		0,000			0,000				
3000	5		*Tapulin kenttä, kumirouhetekonurmi		0,500	2015			0,500			
3000	5	61354	Herttoniemen liikuntapuisto, hyppymäki, rakenteita ym.		0,320	2011-13	0,020	0,300				
2000	7		Kivikon hiihtohalli		0,300	2013		0,300				
3000	7		Mellunmäen kenttä, uudelleenjärjestelyt		1,000	2016-17						
3000	7		*Myllypuron liikuntapuisto, pesäpallo, baseball, tekonurmi ym.		1,500	2013-15		0,500	0,500	0,500	0,500	0,500
3000	7		*Pallomyllyn tekonurmi		0,300	2016					0,300	
2000	7	61260	Liikuntamylly sos.tilat ym.		0,696	2011-13	0,300	0,300				
2000	7	61263	Itäkeskuksen uimahalli		2,990	2011-	0,350	0,100	0,100	0,300	0,500	1,600
4000	9	61475	Venesatamien peruskorjaukset		1,666	2011-	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
4000	9	61472	Vesiliikennelaiturit		1,899	2011-	0,110	0,400	0,300	0,400	0,300	0,300
4000	9	61471	Veneväylien ja -satamien ruoppaukset		2,200	2012-	0,100	0,500	0,500	0,500	0,300	0,300
4000	9	61474	Venesatamien ponttonien ym. uusiminen		2,885	2011-	0,600	0,400	0,300	0,400	0,300	0,400
4000	9	61473	Laiturien peruskorjaukset (satamalta siirretyt)		1,088	2011-	0,070	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
3000	9	61381	Ulkoilutiet ja kuntoradat		1,498	2011-	0,300	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
1000	9	61156	Rakennusten kosteusvauriot		0,658	2011-	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
1000	9	61154	Liikuntapaikkojen aitojen peruskorjauksia		0,653	2011-	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
2000	9	61262	Uimahallien peruskorjauksia		1,130	2011-	0,050	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
1000	9	61157	Rakennusten peruskorjauksia		1,279	2001-	0,150	0,150	0,200	0,200	0,200	0,200
1000	9	61155	Kenttien peruskorjauksia		2,277	2011-	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300
4000	9	61461	Ulkoilualueet, Kaunisaaari, Elisaari ym.		0,801	2011-	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
4000	9	61452	Uimarantojen peruskorjauksia		0,632	2011-	0,085	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
3000	9	61362	Ulkoilualueet, Salmi, Luukkaa ym.		0,863	2011-	0,200	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
1000	9	61152	Ympäristötyöt ym.		2,194	2011-	0,400	0,300	0,300	0,300	0,300	0,300
1000	9	61153	Liikuntapaikkojen valaistus		0,707	2011-	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100	0,100
1000	9	61151	Pienet nimeämättömät kohteet		1,445	2011-	0,150	0,200	0,200	0,200	0,200	0,200
				(06) PERUSPARANTAMINEN YHTEENSA	60,857	2011-17	8,640	11,170	9,000	9,400	8,300	9,000

Kust.paikka		Suur- piiri	Hanke- numero	Hankkeen nimi	Mahdollinen ulkopuolinen rahoitus	2011-17 Rakenta- miskus- tannukset milj. euroa	Rak. ajoitus	RAHOITUS (milj. euroa)										
1000=LJ	2000=Laos							3000=Ulos	4000=Meos	TA 2012	TAE2013	2014	2015	2016	2017			
4001=Rastila																		
8 07 08																		
SUUNNITTELU (20)																		
1000	9	61501		(20) SUUNNITTELU		2,878	2011-17	0,480	0,400	0,400	0,400	0,400						
				LIIKUNTAPAIKAT YHTEENSA		104,664	2011-17	14,686	14,070	15,200	18,500	16,300						
8 07 09 RASTILAN LEIRINTAALUE																		
4001	7	61961		Rastilan leirintäalue, vuokramökkit ym.		2,670	2011-17	0,200	0,380	0,400	0,200	0,400						
				LIIKUNTATOIMI YHTEENSA		107,334	2011-17	14,886	14,450	15,400	18,700	16,700						
Raami						61,500	2013-17		11,600	12,400	12,700	13,000						
Raamin ylitys						17,825	2013-17		2,850	3,000	6,000	3,700						
Valtionapu (Oulunkylä) raamin päälle									0,750									
Merellinen tukikohta raamin päälle																		
Kivikon hiintohalli raamin päälle									0,300									
Isojen kiinteistöjen peruskorjaus kuntoarvioiden mukaan, tarvitaan raamiin lisää n. 2 M€/vuosi lisää									1,800	2,000	2,000	2,000						
Raamin ylitys									0,000	0,000	0,000	0,000						

Myöhemmin päätettävä 2012	2012	0,174
Liikuntatoimi v. 2012 yht. TA12,632 (Kvsto 16.11.2011)+ylitysoikeus2,428 (Kvsto11.1.2012)=15,06 Me	2012	15,060

8 29 03 Muu pääomatalous, lähiörahasosta rahoitettavat hankkeet						
	5	14205	Pukinmäen liikuntapuiston lähiiliikuntapaikka	Lähiörahaso 0,165 Me	2011-12	0,165
	5	14354	Pukinmäen liikuntapuiston lähiiliikuntapaikka	Lähiörahaso 0,215 Me	2011-12	0,106
	6	14356	Herftonlemenrannan liikuntapuiston lähiiliikuntapaikka	Lähiörahaso 0,18 Me	2011-12	0,047
	6	14357	Roihuvuoren liikuntapuiston lähiiliikuntapaikka	Lähiörahaso 0,18 Me	2011-12	0,163
	6	14202	Roihuvuoren liikuntapuiston lähiiliikuntapaikka	Lähiörahaso 0,13 Me	2011-12	0,130
	7	14204	Vesalan kenttä. Lähiiliikuntapaikka ja kotikomunpuisto	Lähiörahaso 0,7 Me	2011-12	0,396
	7	14203	Vuosaaren liikuntapuisto ja puiston skeittipaikka	Lähiörahaso 0,12 Me	2011-12	0,115
						1,122

TA 2012 12,632 Me + ylitsoikeus on 2,428 Me + Khs:n lähiöraha 1,122 Me = 16,182Me	16,182
---	--------

(HKR) = Hankkeen rakennuttaminen on tilattu/tilataan rakennusvirastolta
* = Liikuntahtaita hakee/ on hakenut hankkeelle valtionavustusta

JÄRJESTÖJEN JA LAITOSTEN AVUSTUKSET 2012-2013 (1000 €)

Kustannuspaikka/ tili	TAE-2012 Anottu	TAE-2012 Liik	TA-2012 Kvsto	TAE-2013 Anottu	TAE-2013 Liik
JÄRJESTÖT YHT. (tili 4730)	6474	6474	6874	6874	6874
				Tae 2013 suunniteltu	
1611 tuettu käyttö			3726	3726	
1612 vuokra-avustus			1177	1177	
1613 toiminta-avustus			1971	1971	
MUUT AVUSTUKSET (tili 4734)					
1630 liikuntatapahtumien tukeminen		77	77	77	77
1620 LAITOKSET YM. YHT. (tilit 4731 + +4739)	10368	9463	9816	10389,0	9922
talousarvioon merkityt	9736	9238	9591	9787,0	9697
muut laitosavustukset	632	225	225	602,0	225
JÄRJESTÖT JA LAITOKSET YHTEENSÄ		16014	16767	17340,0	16873
LAITOSAVUSTUKSET:	Avustukset-2012			Avustukset-2013	
TALOUSARVIOON MERKITYT:	Anottu	Liik	Kvsto	Anottu	Liik
Helsinki Stadion Oy	418,0	418,0	418	182,0	182
Helsinki Halli Oy	300,0	210,0	210	300,0	210
Jääkentäsäätiö: korot ja lyhenn.	685,0	630,0	630	816,0	816
	215,0	215,0	215	222,0	222
	900	845	845	1038,0	1038
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	1010,0	701,0	1010	870,0	870
Stadion-säätiö: korot ja lyhenn.	1184,0	1184,0	1184	1151,0	1151
	407,0	407,0	407	419,0	419
	1591	1591	1591	1570,0	1570
Urheiluhallit Oy	3370,0	3370,0	3370	3492,0	3492
Vuosaaren Urheilutalo Oy	2147,0	2103,0	2147	2335,0	2335
TALOUSARVIOON MERK. YHT.	9736,0	9238	9591	9787,0	9697
MUUT LAITOSAVUSTUKSET:	Anottu	Liik	Liik	Anottu	Liik
Lautasaaren Yks. koulu	125,0		65	135,0	
Nuorisojääkenttä Oy	70,0		63	120,0	
Suomalaisen Yhteiskoulun Osakeyh	220,0		65	230,0	
Suomen Urheilumuseosäätiö	17,0		17	17,0	
Tapanilan Urheilutalosaatiö	200,0		15	100,0	
MUUT LAITOSAVUSTUKSET YHT.	632,0	225	225	602,0	225
LAITOSAVUSTUKSET YHT.	10368,0	9463	9816	10389,0	9922

LIIKUNTAVIRASTO

Talousyksikkö

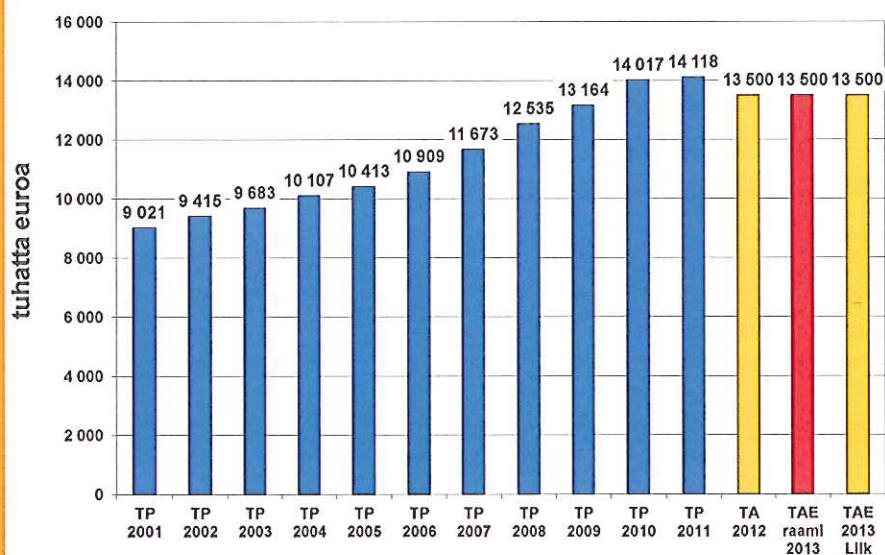
S. Aapro

8.5.2012

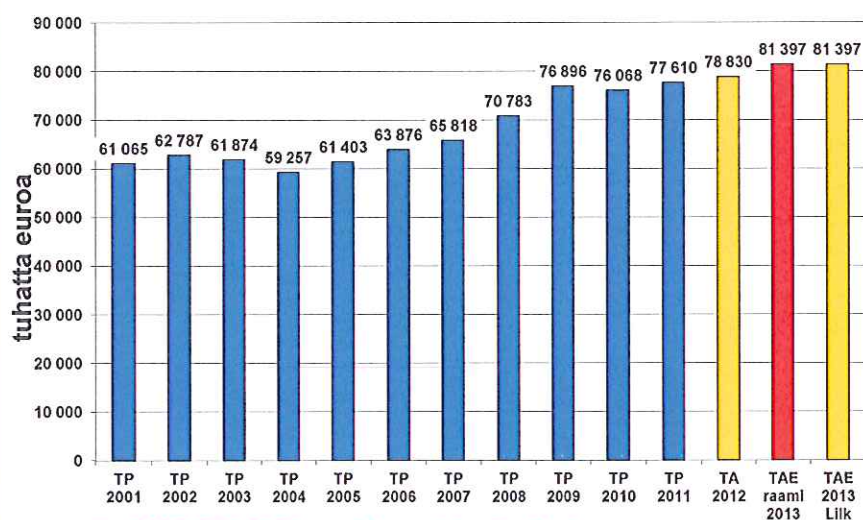
LIITE 8

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	TOT	TOT	TOT	TOT	TOT	TA	TAE	TS	TS
Laitostoiminnan käyntikerrat	3 576 652	3 580 060	3 667 907	3 593 278	3 635 960	3 622 000	3 623 000	3 650 000	3 651 000
LAOS	3 158 379	3 132 976	3 190 066	3 130 600	3 209 283	3 187 000	3 192 000	3 199 000	3 200 000
ULOS	382 743	421 769	439 164	430 217	398 751	402 000	400 000	420 000	420 000
MEOS	35 530	25 315	38 677	32 461	27 926	33 000	31 000	31 000	31 000
Ulkokenttätoiminnan käyntikerrat	3 514 719	3 186 882	3 618 661	3 887 405	3 661 474	3 799 000	4 077 000	4 114 000	4 224 000
LAOS	199 426	149 959	181 726	248 342	233 779	253 000	261 000	263 000	263 000
ULOS	3 310 023	3 034 043	3 433 535	3 635 053	3 424 605	3 541 000	3 812 500	3 847 500	3 957 500
MEOS	5 270	2 880	3 400	4 010	3 090	5 000	3 500	3 500	3 500
Uimarantatoiminnan käyntikerrat	858 152	404 910	893 163	1 387 823	1 389 181	836 000	844 500	849 500	849 500
LAOS	22 500	15 982	39 274	34 670	28 133	25 000	30 000	35 000	35 000
MEOS	835 652	388 928	853 889	1 353 153	1 361 048	811 000	814 500	814 500	814 500
Liikunnanohjauksen käyntikerrat	422 817	413 312	536 508	566 313	611 288	540 000	550 000	556 000	562 000
Liikuntaviraston käyntikerrat yht.	8 372 340	7 585 164	8 716 239	9 434 819	9 297 903	8 797 000	9 094 500	9 169 500	9 286 500
Leirinnän yöpymisvuorokaudet	89 957	91 537	89 895	100 767	99 657	96 000	98 500	99 000	99 500
Venesatamatoiminnan venepaikat	11 955	11 992	12 013	12 063	12 022	11 800	11 800	11 850	11 850
Kalastustoiminnan kalastusluvut	8 085	7 734	7 318	7 255	6 961	7 800	7 000	7 000	7 000

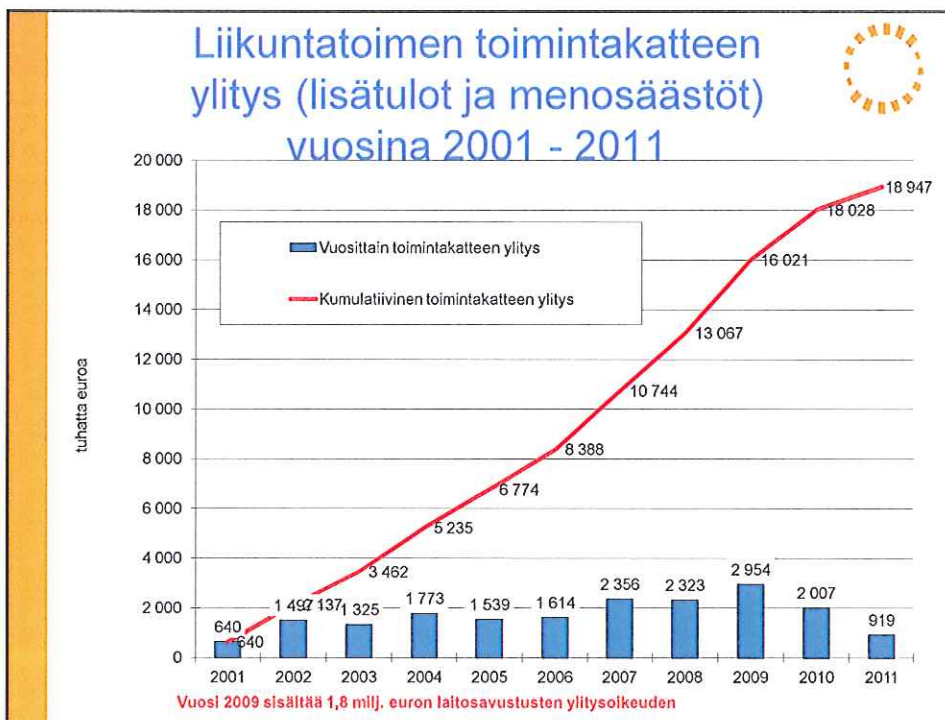
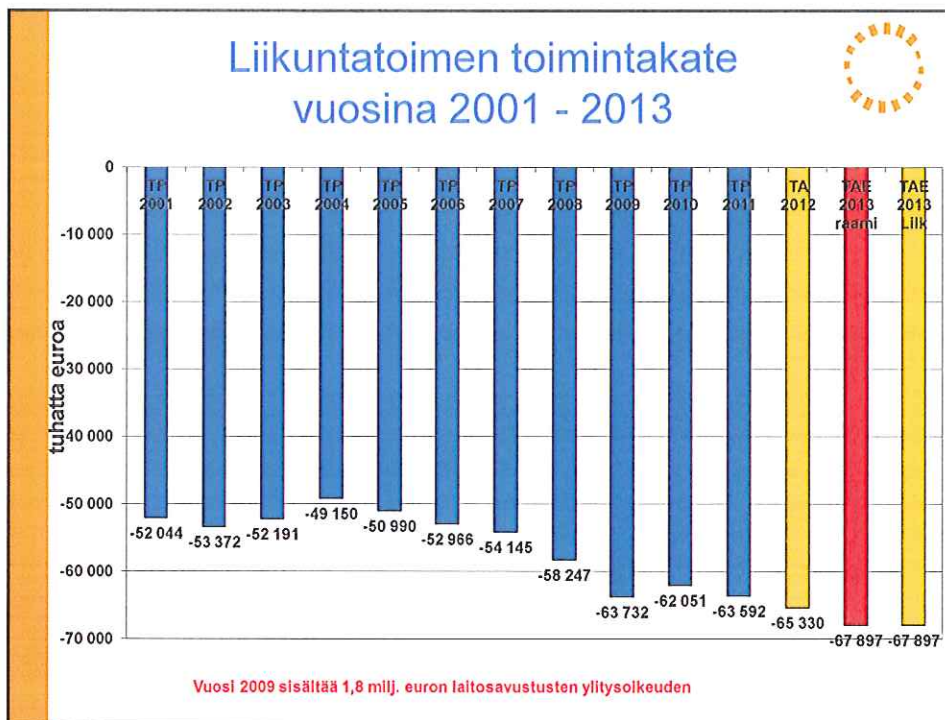
Liikuntatoimen käyttötalouden tulot vuosina 2001 - 2013

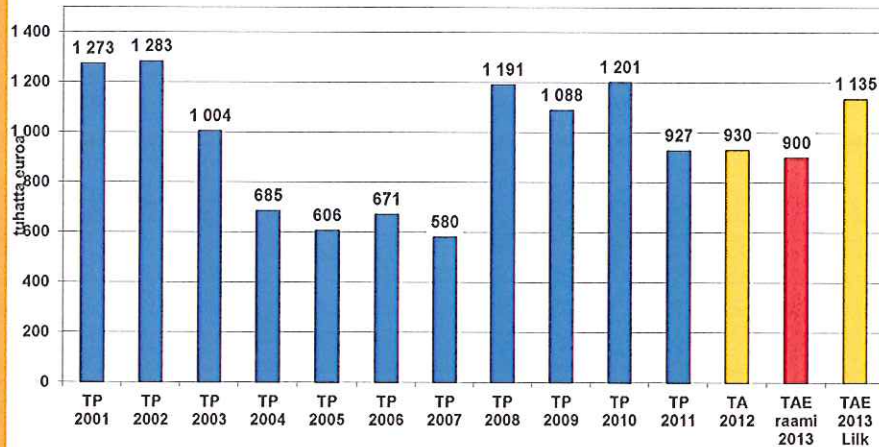
Liikuntatoimen käyttötalouden menot vuosina 2001 - 2013

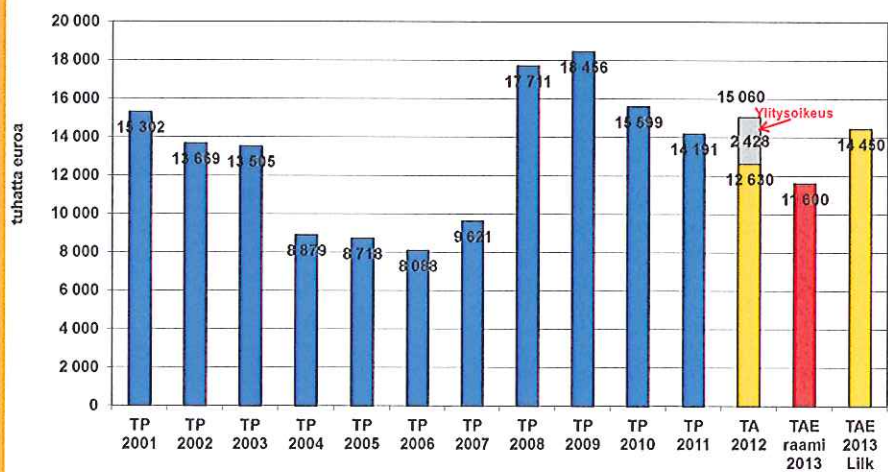
Vuosi 2009 sisältää 1,8 milj. euron laitossavustusten ylitysoikeuden

Liikuntatoimen irtaimen omaisuuden perushankinta vuosina 2001 - 2013

Liikuntatoimen rakentamisinvestoinnit vuosina 2001 - 2013

Liikuntaviraston henkilöstö 2001 – 2011

Vuoden lopun tilanne 31.12.

